

ՐԱՅԵՐԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 207 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII, No. 48, December 19, 1925

Ճիւղ 7, Նո. 48, Դեկտեմբեր 19, 1925

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՊԱՇԳԱ ՊԻՐ ԵՕԼ

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐ ԾՆՈՒՆԴ

Էօնիւմիւզտէքի հաֆթանըն Ուրբաթ կիւ-
նիւնտէ Գրիսթիան ալէմի՝ Բապպըմըզ Յիսուս
Գրիստոսըն սօղուշընը զիբը էթմէք իւզրէ եօր-
թու թութաճագ տըր: Օլ կիւնտէ նիչէլէր քէն-
տի քիլիսէլէրինտէ վէ խանէլէրինտէ տիւնեա
թարիխինն պու պէօյիւք վագըասընը զիբը իլէ
մէսուտ վագթլար կէչիւրէճէլէր: Միլէթտաշ-
լարըմըզտան նիչէլէրի իսէ օլ կիւնտէ մուհա-
ճէրէթին մուզալլամ չատըրլարը ալթընտա վէ
պարսպլար իչինտէ անճագ քէնտի կչիլէթլէ-
րինի զիբը էտէճէլէր: Պէօյլէլէր պու Ծնունդ
եօրթուսունտա քէնտիլէր իչիւն պիւր միւթտէ
եա ահէնկլի պիւր նաղմէ հիսս էտէմէլէճէլէր
տիւր: Իմտի նիչէլէր պու կիւնտէ հալը հա-
ղըր պէրէքէթլէրի կէօրիւպ քիլիսէ նաղմէլէրի
իչիտէրէք մէսըուր օլուրքէն, պաշգալարըն տա
կէօրիւմէկ ալէմէ պաղըպ Գրիստոսըն քէնտի-
լէրէ պախշ էթտիլի ըուհանի պէրէքէթլէրի
զիբը վէ պու Ծնունդ միւնասէպէթիլէ սէմալի
եքգիչ խուսքուս տիւնեա իչիւն թէրէննիւմ էթ-
տիլէրի իւմիտ իլէ ճանլանճագլարընը մէ-
մուլ էտէրիկ: Իմտի ճիւմլէ գարիւնըմըզը
թէպրիւք իլէ տէրիկ

Շնորհաւոր Ծնունդ եւ Յայտնութիւն:

Փարզը քիլիսէլէրէ ախտ օլան միլէթտաշ-
լարըմըզ արասընտա իթիլաֆ վէ սօղրու ան-
լալը հասըլ էթմէնին պիւր եօլու տա, քիլիսէ
լէիսլէրինն պէրապէր իչլէմէլէրի տիւր: Պու
էն միւլէսսիւր վասըթա օլմագլէ պէրապէր էն
կիւնտէ պիւր թարիկ տիւր: Տինի գանըլլար վէ տի-
նի տուլղուլար ատէմլէրին հայաթընտա էն
գուվլէթլի պիւր ունսուր օլտուղունտան, օ
պապտա Փարզը իսթիգամէթ ալմըլ օլան հիս-
սիլաթը պիւր արայա կէթիւրմէք գօլայ տէյիլ
տիւր: Կէրէք Գրիսթիանըլըն թարիխինտէ կէ-
րէք սաիւր տինլէրին թարիխինտէ իթիգատ վէ
իմանճա Փարզ ատէմլէրի պիւրիպիւրինտէն ալը-
րան էն գուվլէթլի մուճիպլէրտէն օլմուշ վէ
էն շէտիտ մուհարէպլէր տին իչիւն իճրա է-
տիւմիշ տիւր:

Միլէթիւմիկ արասընտա գուհուրա կէլէն
իման վէ իթիգատ Փարզլարը պու սէպէպտէն
մաղըտա էփէյի աճը միւնագաշէլէրի միւճիւկ
օլմուշ տըր: Վէ պու կիւնտէ արամըզտա իթի-
ֆագ վէ իթիլաֆ մէյտանա կէթիւրմէք իչիւն,
պու հիսսիլաթը սօղրու մէրճաքնա գօյապիլ-
մէմիկ լաղըմ տըր: Պուլը իճրա էթմէնին էն գը-
սա եօլու, Փարզը քիլիսէլէրէ ախտ օլանլարըն
քէնտի արալարընտաքի Փարզը նօթալարա
տէյիլ, իլլա միւլէպիւհ վէ միւլէթիւրիք օլան ճի-
հէթլէրէ պաղմաղը էօյրէնմէլէրի տիւր: Տինի
հայաթտա՝ Փարզը օլտուղումըզ ագախտտէն
զիլատէ միւթթէֆիկ օլտուղումըզ հայաթ մէպ-
տէլէրինն գըյմէթ վէրմէլի իկ: Պիւր Գաթօլիք
վէ պիւր Փրօթէսթանթ քիլիսէ սէլահիլէթին-

տէն եա քիլիսէ մէրասիմինտէն պահս էթմէքէ պիրիպիրլէրինտէն այրըլըրլար, լաքին Ալլա-հըն մուհապպէթի վէ ասէմլէրին ախլազի իս-լահը, եախօտ ֆուգարանըն գայրըլմասը հագ-գընտա տիւշիւնիւրլէրսէ իթթիֆազ էթմէլէ-րի տահա գօլայ օլուր: Պիր Լուսաւորչահանլա պիր Փրօթէսթանթ քիլիսէ այինլէրինտէն պահս էթմէքէ իթիւաֆա տօղրու չօզ եօլ ալամազ-լար, լաքին մուհաճէրէթտէ օլան գարտաշլա-րընա եարտըմ էթմէք, եախօտ կէնճլէրի ախ-լագսըլըլտան գուրթարմազ իշիւն Գրիստո-սըն մուհապպէթի եախօտ Գրիթապ Ե Մուգատ-տէստէ պիզէ կէօսթէրիլէն եիւքսէք իտէալ հագ-գընտա տիւշիւնիւրլէր իսէ տահա զիյատէ պի-րիպիրլէրինէ եագլաշապիլիլէրլէր: Եախօտ ա-գախտ վէ մէրասիմտէն իսէ, հայաթ հագգըն-տա գօնուշուրլարսա եէքտիկէրինի տահա էյի-անլարլար:

Միլլէթիմիդին պու կիւն ըուհանի իհթիյա-ճը փէք պէօյիւք տիր: Արամըլտա տինսիլիք, իմանսըլըլը, ախլագսըլըլը թէհլիքէսի, մատ-տի վէ մանէվի տիւշիւնիւրլէր, ֆէրտի վէ Փա-միլիա վէ միլլէթ հայաթըմըգճա պէօյիւք թէհ-լիքէլէր էօնիւնտէ տուրույօրըլ, պուշլար իսէ Լուսաւորչահանա եա Փրօթէսթանթա մախսուս տէյիլ, պիւթիւն էհալիմիդին հայաթընը թէհ-տիտ էտիյօր, իմտի ըուհանի ըէլիլէրիմիդ, քի-լիսէճէ Փարզլարընը ունուտուկ, պու պէլիլէ-լէրէ գարըլ միլլէթի մուհաֆազա էթմէք իշիւն միլթթէֆիդէն եօլլար տիւշիւնմէլի տիրլէր:

Պու ճիհէթլէ տիկէր պիր կիւնլիւլիմիդ տէ քիլիսէ իշլէրինէ պիր թագըմ պաշգա հի-սապլարըն տա կիրմէսի օլույօր:

Հէր հանկը պիր Գրիսթիան քիլիսէսինին վագիֆէսի Ինճիլի, եանի «էյի միւթտէյի», եա-խօտ Գրիսթիանլըլտա քէնտինճէ կէօրտիլիւ էյի շէյլէրի պաշգալարա խապէր վէրմէք տիր: Պիր քիլիսէ վազ վէ թէպշիր էթմէյի թէրք է-տէրսէ, օ մանէվի էօլիւմէ հիւք օլունմուշ օ-լուր: Գրիսթիան քիլիսէսի Տիւրգիւ տինի կի-պի պիր օպայա եախօտ Փարմասօնլըլ կիպի պիր սընֆա վէ եախօտ Նէհուտիլիք կիպի պիր նէսլէ միւնհասըր պիր թանղըմ տէյիլ տիր: Օ պէշէրիլէթին մալի տիր: Վէ հէր պիր Գրիս-թիան քիլիսէ պէշարէթի թէպշիր էթմէք վա-զիֆէսիլէ միւքէլլէֆ տիր:

Լաքին պու վագիֆէ իֆասընտա տէրհալ պաղը խաթալարա տիւշմէք թէհլիքէսի վար

տըր: Պիր ասէմ հէր էյիլիլի քէնտի քիլիսէ-սինտէ վէ հէր հագիդաթը քէնտի ագախտինտէ կէօրիւր վէ տիկէրլէրի գօյու զէլալէթտէ գանն էտէրսէ, եալընըլ քէնտիսինի ճէննէթիք վէ տիկէր ագախտէ ինանանլարը ճէհէննէթիք կէօ-րիւրսէ պէօյլէ պիր քիմսէ Գրիստոսըն մու-հապպէթ հայաթընա տէյիլ, իլլա տար թէաս-սուկ վէ խօտիէսէնտիլիք մէսլէքինտէ օլտու-ղունտան անըն պաշգալար իլէ իթթիֆազը միւքէրինսիլ օլուր:

Եախօտ պիր քիլիսէ քէնտի պէշարէթինի հագիդաթ վէ մուհապպէթլէ տէյիլ, ագչէ վէ նուֆուկ թէսիլիլէ իլէրի սիւրմէք իսթէյիլ, ատէմլէրին մատտի իհթիյաճընտան իսթիֆա-տէ էթմէք իսթէրսէ, պու տա իթթիֆազ վէ ի-թիլաֆ էօնիւնտէ պէօյիւք պիր մանիէ մէյսա-նա կէթիլիլ:

Եախօտ քիլիսէլէր պիր փարթի գըլաֆէ-թինի ալըլ, «Հանկիմիդ պէշէրիլէթէ տահա զիյատէ խըտմէթ էտէրիլ», սիւալըլա մէշղուլ օլմայըլ, իլլա «Հանկըմըլ տահա չօզ ատէմ գազանապիլիլիլ», սէվտասընա տիւշէրլէրսէ, օ գէման պէշարէթին սիհրի վէ հիւսնիւ կիտէր, մէյսանտա նախօշ վէ նաշէրի պիր ըէգապէթ գալըր:

Եախօտ էկէր հէր քիլիսէ պիր գլիւկ հէյէ-թինի ալըլ, անճագ քէնտի ագալարը իլէ խօշ վագթ կէշիրմէքէ գանաաթ էտէրսէ, օ գէման քիլիսէ տիւնեատա Մէլէքիւթ Ուլլահա նագա-րէն քէնտի վագիֆէսինի թէրք էթմիշ տար ֆի-քիլիլի պիր հէյէթ օլուր:

Եախօտ Գրիսթիանի պաշընտա օլան միւր-չիտլէր քէնտիլէրին շախսի վէ մատտի մէնֆա-աթլարընը թէէմին էթմէք արգասընա տիւ-չիւկ, ճէմաաթլարըն ախլազի վէ ըուհանի իհ-թիյաճլարընը թէրք էտէրլէրսէ, օլ գէման ըու-հանի մէմուրլար քէնտի տալէթինէ խայրն պուլունմուշ օլուր վէ արթըլ միլլէթին ըուհա-նի հայաթընճա խայրըլ պիր իշ կէօրէմէկ օ-լուր:

Մաէթթէսիւֆ պու կիպի խաթալար ա-րամըլտա էքսիք օլմամըլ տըր: Վէ պու կիւն միլլէթիմիդին շու փէրիշան հալինտէ պու նէվ խաթալարտան եագամըլ սիլքէրէք, տօղրու եօլա կիրմէմիդին վագթը տըր: Վէ պիզէ կէլիլ քի էկէր պու կիւն ըուհանի միւրչիտլէրիմիդ քէնտի մէվգի վէ տալէթլէրինէ տախի պու եիւք սէք իտէալը գապուլ էտէրէք, պիրիպիրլէրի իլէ

միւշարէքէթ վէ իթիւաֆա վէ թէալիւնէ պաշ-
լասալար միւլի հայաթըմըլ քիւլիյէն եէնի
պիր ըհնկ, միւլի թարիխիմիդ եէնի պիր մէրճա
ալաճազ տըր:

Անկէր միւլէթին աղըրլարընը թէտավի էթ-
մէք իշիւն խթիշարէլէրտէ՝ պուլունսալար,
կէնճլէրի իրշատ էթմէք իշիւն եօլլար տիւշիւն-
սէլէր, արատա պիր մինպէրլէրինէ պիրպիրլէ-
րինի տավէթ էթմէլէր, քէնտիլէր պիրպիրլէ-
րինի սէվտիքլէրի կիպի ճէմաաթլարընա պիրի-
պիրլէրինի սէվմէյի թալիմ էթմէլէր, օ զէման
Ամէրիգատա պուլունան էրմէնիլիք տահա պէօ-
յիւք պիր գուվվէթ օլուպ մուհաճէրէթտէ օլան
գարտաշլարըմըլ տահա միւլէսսիր թարգտա
էլ ուզատա պիրիւր իտի, վէ մուհաճէրէթտէ պու-
լունան էրմէնիլէր՝ քէնտի միւլալազալարը ա-
րասընտա տահա տէրին պիր թէսէլիլէյ, տահա
պէօյիւք պիր իւմիտէ վէ տահա գուվվէթլի պիր
իմանա մալիք օլաճազլար տըր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՍԱՅՏԱՏԱ ՊԻՐ ԾՆՈՒՆԴ ԵՕՐԹՈՒՍԸ

«Հայկանուշ, պու սէնէ նէ՝ ճինս պիր Ծը-
նունդ կէշիրիյօրըլ»:

«Նէ եափալըմ սէվկիւլիւ Միհրան, վազըա-
լար պազէն չէօյլէ, պազէն պէօյլէ օլուր»:

«Հայկանուշ, կէչէն սէնէ Շամտա հիշ տէ-
յիլ իսէ քիւշիւք պիր գուլիպէմիդ վար ըտը: Օ
տաքուկ եէրտէ, կիւզէլ պիր Ծնունդ թաամը
հազըր էթմիշ իտին: Յակոբիկ քէնտի արգա-
ւաշլարը իլէ նէ կիւզէլ վազթ կէշիրտի իտի»:

«Եա Կիրակի կիւնիւ Ծնունդ զիյնէթինտէ
Յակոբիկիմիդ քէնտի հիսսէսինի նէ՝ կիւզէլ
սէօյլէտի իտի, Միհրան: Իքիմիդտէ փէք միւլ-
թէխիւր իտիք»:

«Ա՛հ, Հայկանուշ, պու կիւնքի հալիմիդէ
պազ: Զալի՛մ Ֆէլէք, եինէ մուհաճէրէթ, եի-
նէ չատըր էօմրիւ: Էլիմիդտէ օլան ճիւզի չէյի
պու տէֆա տա Տիւրգիւլէր թալան էյլէտիլէր
վէ պիդ շու գարա գըշը՝ էլպիսէսիդ, խաթազսըլ,
աթէշսիդ գարշըլալօրըլ: Նէ՛ տիր պու սօնու
էէլմէզ Ֆէլաքէթլէրին սէպէպի: Պու ալէմտէ
պի՞ղ մի իդ էն պէօյիւք կիւնահընար: Հանի՛
տտալէթ, հանի՛ ինսաֆ»:

«Սէվկիւլիւ Միհրան, ճան աճըշըմըլ պէօ-
յիւք տիր, լաքին տիդգաթ էտէլիմ քի Ալլահ
կիւճէնտիրմէյէլիմ: Օ եինէ ըահիմ տիր, եինէ
պիդի սէվէր»:

«Հայկանուշ, տահա պու խիւլեալարլա,
պու պօշ խալալարլա էյլէնի՛ր մի սին: Պազ,
պու գըշ իշիւն սանա պիր էլպիսէ ալամատըմ:
Նազըլ Յակոբիկ, պու փէրիշանլըզլարա տա-
լանամալըլ խասթա տիւշտիւ, զէվալըլ սինլէ-
յիպ եաթըյօր: Քէնտի իշիւն իլաճ պիլէ ալա-
մալօր ըմ: Պէնիմ իշիւն իշ եօզ, հալիմիդի պիր
սօրան եօզ: Պիդէ պու իշքէնճէլէրի վէրէն գա-
լիմլէրին գօլունու պիւքէճէք Ալլահ նէ՛ ըհտէ
տիր»:

Հայկանուշ զէվճինին պօյնունա սարըլըլ,

«Ա՛հ Միհրանըմ, պու Ծնունդ կիւնիւնիւն
սահիպի աշգընա, օ կիպի Փիքըլէրտէն վազ
կէչ: Պէնի տէ տիւշիւնմէ, պէն ըահաթ ըմ սէվ-
կիւլիւմ: Պու հալլար չէթին տիր, լաքին եա-
վաշ եափաշ անա ալըշըյօրըլ: Իւմիտ էտէր
իմ, Յակոբիկիմիդ շու գըզտըրմալը տա կէշի-
րիսէ ըահաթլանըր: Պու կիւն պաշալարըն
էվլէրինտէ Սանտիգլօսլար վէ թէրէնիւմլար
վար, պիդիմ չատըրըմըլտա տա Քրիստոս
վար վէ մէլէքլէր Փառք ի Բարձունս թէրէնիւմ
էտէրլէր»:

«Եինէ խալալ իլէ օղըաշըյօրսըն, Հայկա-
նուշ: Պէօյլէսի փէրիշան չատըրա անճազ էօ-
լիւմ մէլէյի կէլիւր, վէ շու իշիթտիյիմիդ սէտա
մէլէքլէր Նազմէսի տէյիլ Դեկտեմբերին սօղուզ
րիւզկեարընըն սէսի տիր: Սէվկիւլիւմ, եա Սէ-
մա ախրազ տըր, պիր չէյ սէօյլէմէյօր, եա պիդ
սաղըր ըլ, պիր չէյ իշիթմէյօրըլ»:

«Եանըմա Միհրանըմ, պու կէչէն մուհա-
ճէրէթ էսնասընտա գաշլա՛րճա տէֆա, էն գա-
րանլըզ կիւնլէրիմիդտէ, Ալլահն քէլամընը է-
լիմիդէ ալըլ, Անըն վատլարընտան ճէսարէթ վէ
իւմիտ քէսպ էյլէտիք: Եյ ճիւմլէ եօրդուն վէ
եիւփիւլէր, պանա կէլիմիդ, պէն տալի սիգէ
րահաթ վէրիւր իմ: Եյ Յակոբ ճիշիւն տէրսիմփի
եօլում Րապպտան կիզլէնտի, պիլմէտին մի փի
իլաի ը էպէտի օլան Եհովա եօրդումազ վէ անիդ
օլմազ: Օլ գարանլըզ կիւնլէրտէ պու կիպի քէ-
լամլար պիդէ նէ՛ ճէսարէթ վէրտի: Ճէսուր օլ,
պու կիւնլէր տէ կէչէր»:

«Էվվէթ, կէչէր սէվկիւլիւմ, լաքին տէլէր
կէչէր»:

«Պիդ պու չատըրըն իշինտէ Ալլահ համտ

էտէմէզիդ, լաքին պաշտօնը Գրիստոսն կէօք-
սիւնէ գօրսագ, Գրիստոս պիզտէ վէ պիզ Գրիս-
տոստա օլուրսագ, անըն իլէ պու չատըրտան եօ
գարը չըգարըզ վէ էն երևէլէրտէ համտ էտէ-
պիլիւր իզ: Գրիստոսս սըտգ իլէ իման էտէր-
սէք, օ պու չատըրըն իչինտէ պիլէ պիզէ սէ-
լամէթ վէրիւր, վէ հիչ տէյիլ իսէ պիզիմ արա-
մըլտա մուհապպէթ վէ հիւսն ի րիգա պուլու-
նուր: Մէլէլէրիւր թէրէննիւմիւ տէ պու տէյիլ
մի իտի:»

Պու էսնատա Յակոբիկին սէսինի իչիթաի-
լէր:

Փէտէրի սէյիրաիպ, սիւալ էթաի,

«Նէ՞ իսթէյօրսըն, օլլում»:

«Մայրի՛կս»:

«Նէ իսթէյօրսըն, Յակոբիկս»:

«Մայրի՛կ, կիւզէլ չէյլէր կէօրիւյօր ւմ,
կիւզէլ սէսլէր իչիտիյօրւմ: Յիսո՛ւս»:

«Նէ՞ իսթէրսին, սէվկիւլիւմ»:

«Մայրի՛կ, թէրէննիւմ էյլէ, Ահ վէր պա-
նա...» իւահիսինի թէրէննիւմ էյլէ»:

Յակոբիկ կէօլէրինի պիւր նօգթայա տիք-
միչ օլարսագ օրայա տիգզաթլէ պագըյօր իտի:

Հայկանուչ թէրէննիւմ էտէր —

«Ահ վէր պանա մէլայիք գանատը,

Օլ տիյարա թէգ...»:

Սէսի տիթրէտի իսէ տէ, քէնտինի զապթ
էտէրէք տէվամ էյլէտի —

«...թէգ ուչայըմ,

Պագ իրտանա տալըալար գապարտը,

Շօլ քէնանա... թէգ ուչայըմ,

Օլ տիյարտա չիչէլէր հիչ սօլմագ,

Շէմսի լաթիֆ, գուլմ, գուլմէթ պուլուն-
մագ,

Լիպաս ճէլիլ, գալպ թէմիդ, չէրր օլմագ,

Շօլ.....»

Արթըք թէրէննիւմ էտէմէտի: Վէ տէօնիւպ
Յակոբիկէ պագտըղընտա անըն տուտագլարըն-
տա լաթիֆ պիւր թէպէսսիւմ վար իտի, լաքին
կէօլլէրի օլ պագտըղը նօգթայա տիքիւմիչ վէ
տօնմուչ իտի: Յակոբիկին բուհը եօգարքի Գու-
այրա գարըմը իտի:

Միհրան վէ Հայկանուչա իսէ էվլատլարը-
նըն բուհսուգ ճէսէտի գալմը իտի:

Յ. Գ. Գ.

ՍԷՄԱՏԱ ՊԻՆԱ ԵԱՓԸՆԸԶ

Զէնկին պիւր գատըն կիճէ բույասընտա սէ-
մայա ալընըր վէ մէլէք օնու կէզտիւրիւր իքէն
ղայէթ կիւզէլ միւքէլլէֆ պիւր պինայա բասթ
կէլիւրլէր: Գատըն պու քիմին գօնաղը տէյու
սօրտուղընտա մէլէք «Պու սիզին խըզմէթընա-
րըն տըր» տէյու ճէվապ վէրիւր: Պիւր ազ իլէրի-
տէ պիւր էտնա քիւչիւք գուլիպայա բասթ կէ-
լիւրլէր: Գատըն եինէ «Պու քիմին տիւր» տէտիյին
տէ մէլէք՝ «Պու տա սիզին տիւր» ճէվապ վէրիւր:
Գատըն զայէթլէ քէտէրլէնիպ տիւչիւնիւր ի-
քէն մէլէք չէօյլէ սէօյլէր — «Նէ եափալըմ Մա-
տամ, պիզ պու պինալարը զէմինտէն եօլլանը-
լան քէրէսթէլէր իլէ եափարըզ: Սէնտէն կէլէն
քէրէսթէ իլէ անճագ պու գատար եափապիւ-
տիք: Ուղմէթընարընը իսէ չօգ եօլլատը վէ օ
միւքէլլէֆ պինայը եափապիւտիք» տէմիչ տիւր:

Պու զէնկին գատըն ույանըպ սէմատա պի-
նա եափմագ իչիւն սէրվէթինի գուլլանմագա
դարար վէրիւր:

Ն. Կ. Ն.

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ՇԱՐԳ ՄԻՒՍԹԷՄԼԷՔԷԼԷՐԻ

Ֆրանսանըն Աֆրիգանըն չէմալի գըսմընա
այագ պասմասը իլք տէֆա 1833տէն 1847 թա-
րիսլէրինտէ օլմուչ տըր: Օ վագըթ Արապ, Եէ-
նի Զէրի, Պէրպէրի տէնիդ գուրսանլարը Ագ
տէնիդտէ տօլաչըպ Գրիսթիան կէմիլէրինի թու-
թարլար վէ կէմիտէ օլանլարը էրքէք, գարը,
չօճուգ էսիր էտիպ Աֆրիգա չարչըլարընտա
սաթարլար իտի: Պունլար պաշըմա 16ընճը ա-
սըրտա Սփանիատան թարտ օլունան Արապլար
իտիլէր: Օ վագըթ Աֆրիգանըն պու չէմալի
գըսմը Օսմանլը փատիչահլըղը նուֆուգ ը հիւ-
քիւմբանիսի ալթընտա իտի. լաքին Պապ ը Ալի
ճէզայիւր տէրէպէյլէրինի վուրուպ իթաաթա
կէթիւմէյէ հէմ արգու էթմէգ, հէմ տէ օ գա-
տար գուլվէթի եօգ իտի: Օ տէրէճէ քի պիւր
վագթ սօնրա Սուլթանըն նուֆուգընը հիչ թա-
նըմագ հալա կէլտիլէր իտի: Ֆրանսա, Ինկիլ-
թէրրա, Սփանիա հէր նէ գատար Պապ ը Ալիյէ
փրօթէսթօ էտիպ պու գուրսանլարը գապթ էթ-

մէսինի թաւէպ էթտիւէր իսէ տէ՝ Օսմանլար գուվէթ կէօսթէմէտիւէր վէ Ֆրանսա հիւ- քիւմէթի տօնանմասը վէ օրտուսու իլէ հիւճմ էյլէմէյէ մէճպուր օլտու: Տէնիդտէ գուրսան- լարը մահվ էտիպ գարայա ասքէր չըգարտը, 1833տէ: Օ վազըթ Ֆրանսա օրտուսու գարչը- սընա չիմտի Մարօգտա օլտուզու կիպի կէնճ, թալիւմ կէօրմիւշ, ճէսուր Ապաիւլ Գատիր իս- մինտէ պիր պէյ չըգըպ 14 սէնէ քէնտինի մէշ- ղուլ էյլէտի վէ գաչլարճա տէֆա Ֆրանսա աս- քէրէրի իւզէրինէ ղալէպէ չալտը իսէ տէ, էն- ճամ 1847տէ Ապտ իւլ Գատիր մալլուպ օլուպ կէրէք Մարօգ Սուլթանընըն կէրէք Արապ գա- պիլէլէրինին քէնտինի թէրք էթտիլինի կէօրէ- րէք Ֆրանսայա թէսլիմ օլտու: Իւշիւնճիւ Նա- փօլէօն էվլէլա քէնտինի Ֆրանսայա սիւրկիւն էտիպ, սօնրա Սթանպուլա կիթմէսինէ միւսաա- տէ էյլէտի: Պիր վազըթ Պրուսա տա սաքին օլ- տուգտան սօնրա Շամտա գալմասընա գարար վէրիլտի: Քէնտինէ վէ պիւթիւն ալլէսինէ Ֆը- րանսա հիւքիւմէթի գայտը հայաթ մասալ պաղ- լատը վէ տաիմա Ալճէրիա էհալիսինէ հազըպ Ֆրանսայա սատըգ գալմալարը իշիւն նասիհաթ հօլլար իտի:

Ֆրանսալար տաիւի Ալճէրիայա սահիպ օլ- տուգտան սօնրա օրասընը էօյլէ կիւզէլ իտարէ էյլէտիլէր վէ եէրիլէրէ էօյլէ գօլայլըգ վէր- տիլէր քի էհալիլի ճէլպ էյլէտիլէր: Սու գու- յուլարը աչմագ, կիւզէլ ճատտէլէր եափմագ վէ մէտէնիլէթին վէ ատալէթին հէր պիր նիմէթ- լէրինի օրայա կէթիւմէք իլէ էհալիլի գաղան- տըլար: Պիրպիրի իլէ հարպ էսնասընտա թա- րաֆէյն իֆրաթ շէյլէր եափմըչլար իտի, Մէս- Եէնի Չէրիլէրէն կէլմէ պիր պէյ, Ֆրանսա գօնսօլսընը տիրի տիրի թօփուն աղզընա պաղ- լայըպ տօնանմալարա տօղրու աթէշ էթտի: Ֆրանսալար պիր գօմանտան տաիւի պիր մաղարա- յա իլթիճա էթմիշ 800 գատար Գապուլ աշիրէ- թինտէն Արապլարը չալը վէ թիւթիւն իլէ պօղուպ թէլէֆ էյլէմիշ իտի: Օ վազըթ կէօ- րիւնիւր քի տիւնեանըն վիճտանը չիմտիքինտէն տահա թաղէ իմիշ քի 1845տէ ինկիլիպլէր պու պարպարըղա գարչը տէհէթիւ վէլլէլէլէր եափտըլար: Հալ պու քի օ վազըթտան պէրրու պուճուն եիւզլէրճէ, պիւնլէրճէ միւլի, վէ տա- հա չօգ չիտտէթ տէ վուզու պուլան վահէթլէ- րէ օ վիճտանլար արթըգ ֆարգսըգ գալմաղա ա- լըչտըլար կէօրիւնիւր: Պուճլար ճիւմէսի ու-

նուտուլտու վէ Ալճէրիա էհալիսի թամ Ֆրան- սըգ թէպաասը հուգուզընա մալիք օլտուգտան մատա լմէզէպի, ատլի, մէարիֆ խուսուսլա- րընտա վէ շէրի մահքէմէլէր ճիհէթիլէր մուհ- թարիլէթլէրի վար տըր վէ Իսլամ շէրիաթը ի- լէ էվլէնիլէր վէ միրաս իշիւրինի, շաիսի տա- վալարընը հալլ էտէրլէր:

Ֆրանսալար եալընըգ ձէգայիլէ կիրէրէք գանաաթ էթմէտիլէր, 1878 Պէրլին Գօնկրէսի մուճէպիւնճէ Թուճուգա կիրիպ օրտաքի «Նու- միտ» տէնիլէն պիր ասը գապիլէյի իթաաթա կէթիւմէք վազիֆէսինի տէրիւհտէ էյլէտիլէր: Օ վազըթ սիյասէթ տօլապընը տէօնտէրէն Պիղ- մարգ իտի վէ տէնիլիյօր քի պու եօլ իլէ վը- լանը Ֆրանսալարա Ալսաա Լօրէնի ունութտուր մագ վէ այնի գէմանտա իթալիա իլէ տիւշմէն էթմէք իտի: Հազիգաթէն տէ Թուճուգը Բօմա իմփէրաթօլուզուճուն պիր միրասը սայըպ պէլլէյն իթալիա կիւճէնիպ Ֆրանսայա գարչը սիյասէթէ պաչլատը վէ էնճամ Ապթրիա վէ Ալամանիա իլէ պիրլէլիպ օ իթթիֆազը միւ- սէլլէն թէշքիլ օլուճտու: Պու իսէ Ֆրանսըգ Բուս իթթիֆազընը տօղուրտը:

Էտուարտ Եէտինճինին պու Ֆրանսըգ Բուս իթթիֆազընա մէյլ էթմէսի Ալամանիայը թէ- լաշա տիւշիւրիւպ էթրաֆընա տէմիր չէնպէր չէքիլիյօր տէյու պէօյիւք հարպը տիւնեանըն պաչընա փաթլաթտը: Մուալիլէրէն Ֆրանսա Թուճուգա կիրտի քի ձէգայիլէ հուտուտընտաքի պու մահալա պաչըպ պիր պէօյիւք տէօլլէթ կիրիպ օրայա թէհիլէք օլմասըն: Այնի նիլէթ իլէ սօնրատան Մարօքա էլ աթտը, չիւնքի կէօր տիւ քի օրայա Ալամանիա կէօղ տիւքմէքտէ տիր: Լաքին պուրատա պիր թարաֆտան Սփա- նիա սիյասէթինի հիսապա ալմալը իտի: տիկէր թարաֆտան տաիւի գարչըսընա պիր Ապաիւլ Քէրիմ չըգտը քի ձէգալիլին Ապտ իւլ Գատի- րինտէն տահա թալիմլի, տահա ճէսուր վէ թէշ քիլաթը տահա էյի տիր: Ապաիւլ Քէրիմ Մատ- րիտ տար էլ ֆիւնունընտան վէ Հարպիլէ մէք- թէպիւնտէն միւնթէհի օլուպ Սփանեօլճա վէ Ֆրանսըգճայը էյի պիլիլ: Մարօքըն պալաթընը տաիւի սիլաճ թային էտէճէք լաքին նասըլ օլ- սա Ֆրանսա կիպի պիր տէօլլէթէ Ապաիւլ Քէ- րիմ տայանմայաճագ տըր:

Ֆրանսանըն Սիւրիայա օլան ալադասընա կէլինտիքտէ, թա էվլէլտէն պէրրու օրատա պուլուճան ղայէթ մուհարրիպ վէ եէրլէրի

սարի գալալըգ օլան Տիւրքիւլէր իլէ Գաթօլիք Մարօնիլէր արասընտա տաիմի ատալէթ վէ զըտտիլէթ վար իտի: 1860տա սուլ ատալէթ զը թալ շէքլինի ալըս Շամտա վէ Լիպանանտա 5000 Գրիսթիանլար գաթլ օլունտու: Նափօլէօն Գ. 8000 ասքէր եօլլատը քի Քրիսթիանլարը մուհաֆազա էյլէսին: Օ վազթ սատրազամ Ալի փաշա վէ իարիճիլէ նազըրը Ֆուաա փաշալար տէրհալ Շամա ասքէր եօլլալըս վալիլի, գօմանտանը վէ պիր չօգ մէմուրլարը աստըլար իսէ տէ Սթանպօլտա պիր Գօնկիլէ իճթիմաընըն էօնիլնիւ ալամատըլար վէ Լիպանան միւթազ պիր վիլայէթ հալինէ գօնուլուս օ վազըթտան պէրրու էվրօփա հիմայէսի ալթընտա Քրիսթիան վալիլէր իլէ իտարէ օլունուր իտի:

Պու տէֆա պէօյիլէ հարպտան սօնրա Լիպանանա Անթի Լիպանան տաիլի պիրլէշիպ ալը պիր հիւքիւմէթ օլտու: Սիւրիա, Հօրան (Տիւրքիւլէրին եէրի) վէ Ալէվիլէրին եէրի օլան Անթաքիա, Իսքէնտէրուն, ալը ալը հիւքիւմէթը օլուս Ծրանսըզ հիմայէսինէ թէսլիմ օլունտուլար: Լաքին տէնիլտիլինէ կէօրէ Սիւրիատաքի Ծրանսըզ մէմուրլարըն սուի հալլէրի վէ Ծրանսանըն շարգ սիյասէթիստէթի իաթալար եիւզիւնտէն եազընլարտա Սիւրիատա իսեան ումումի պիր շէքլ ալտը վէ սօն կիւնլէրին վազաալարը մէյտանա կէլտի: Սիւրիա էհալիսի հէման եանլարընտա պուլունան Իրազըն Ինկիլիզլէր թարաֆընտան նէ սուրէթլէ սէրպէսթ վէ մուսթարիլէթ իլէ իտարէ օլունտուղունու կէօրէրէք օնտան միւթէսսիլ օլմամազ էտէմէզլէր իտի: Պունուլն իւզլիլինէ պազը մէմուրլարըն սուի հալ վէ իտարէսի գամմ օլունուս պու նէթիճէ մէյտանա կէլտի: Ծրանսըզլար եա Սիւրիատա Ֆաալիլէթ կէօսթէրիպ փրէսթիլէրինի սագլամալը տըրլար, եօգ իսէ շարգտան վէ Աֆրիգատան էլ շէքմէլի տիրլէր:

Ա. ՆԱԳԻԳԱՇԵԱՆ

Սէօգ վէրմէյէ աճէլէ էթմէ, լաքին սէօղիւնիւ իճրայա աճէլէ էթ:

Իհթիյաճ գէմանընտաքի տօսթ հազիգի տօսթ տըր:

Ալիմ օ տըր քի ախէրիլին եանլըշը իլէ քէնտի քէնտիլի տօղրուլտըր:

ՀԱԳԻԳԱԹ ՆԷ՞ ՏԻՐ

«Հազիգաթը պիլէճէքսինիլ, վէ հազիգաթ սիլի ազատ էտէճէք տիր:»

Վազթըլլա Պոնտուլու Պիլատոս պու սիւալը իրաա էթտի. լաքին ճիտտիլէթլէ օլմատըղը իչիւն ճէվապընը ալամատը: Պիլ անա Պիլատոսընքինտէն Փարզլը պիր րուհ իլէ եազլաշմալըլը: Իլք եէրտէ սիւալը ճիտտիլէթլէ էթմէլիլիլ: Սանիլէն ճէվապընը ալամաղըմըլը գալիլէն իւմիտ էթմէլիլիլ. սալիսէն, սիւալը՝ «Հազիգաթ Նէ՞ կիպի պիր շէյ տիր», մանասընտա տէյիլ, իլլա «Նէ՞ շէյլէր հազիգաթ տըր», մանասընտա իրատ էթմէլիլիլ:

Թապլըր ի ախէրլէ հազիգաթըն մէվճուտիլէթինէ ինանան, անը թապտիր էտէն, վէ անճազ Նէ շէյլէր հազիգաթ օլտուղունու ալաշտըրան առէմլէր կիպի մէզքիւր սիւալը սօրմալը իլ:

Շու հալտէ «Հազիգաթ Նէ՞ տիր», եալիօտ «Նէ՞ շէյլէր հազիգաթ տըր» սիւալընա ճէվապը ալմազ իչիւն Պէն տիւնեայա հազիգաթա շէհատէթ էթմէք իչիւն կէլտիմ» տէյէն Չաթա միւրաճաթ էթմէքտէն տահա էյի Նէ՞ եափապիլիլիլ: Օ տէյօր, «Թարիլ, վէ հալաթ, վէ հազիգաթ պէն իմ»:

Իմաի Քրիստոսըն «Հազիգաթը պիլէճէքսինիլ» քէլամընը «Պէնի պիլէճէքսինիլ» տէյուօղուլապիլիլիլ:

Շայան ը տիլգաթ պիր խուսուս տըր քի Յիսուս քէնտի շալիլը հազընտա սէօյլէրքէն «Թարիլ, հազիգաթ վէ հալաթ պէն իմ» տէր իլէն, քէլամլարը հազընտա պահս էտէրքէն, հազիգաթ թապիլիլիլ տըշարտա պրազարազ, «Պէնիմ քէլամլարըմ րուհ վէ հալաթ տըր» տէյօր: (Յոզ. 6. 63): Պու սալթ պիր իսապէթ օլմամալ: Մազսէտ իլէ օլմալը տըր: Յիսուս քէնտի զաթընա քէլամլարընտան զիյատէ էհէմմիլէթ վէրտի. «Թալիմլէրիմէ թապի օլան» տէմէտի, անճազ «Պանա թապի օլան» տէտի: «Թալիմլէրիմ թարիլ վէ հազիգաթ տըր», տէմէտի, «Պէն թարիլ վէ հազիգաթ իմ» տէտի:

Էօյլէ իսէ Յիսուստան տըշարտա հազիգաթ եօ՞ղ մը տըր: Պունու իստիա էթմէյօրըլ, չիւն Յիսուս քէնտիսի պէօյլէ պիր իտտիատա պուլունմատը:

Հազիգաթլարըն էնվաը չօգ տըր: Իլմի հազիգաթլար վար: Մէսէլա Մաթեմաթիքի հա-

գիգաթլար վար: Հէնտիսէ վէ միւսէլլիսաթըն
ամէլի էօմրտէ աղիմ էհէմմիյէթի վար տըր:
Անլէրին վասըթասըլլէ տիր քի տաղլարըն իր-
թիֆաընը, արագիլէրին մէսահէսինի էօլէէրիզ,
հաթթա եըլտըղլարըն ուզագըղընը վէ սէյա-
լէլէրին միւստէթ ի տէվրանլարընը թային է-
տէրիզ: Լաքին պուռլար էն եիւքսէք հագիգաթ-
լար տէյիլ տիրլէր: Անլէրի պիւմէք Փիքըրի իգ-
նա էտէպիլիր, լաքին բուհը իգնա էտէմէզ: Ո՛հ-
լաս էտիծի հագիգաթը Յիսուս տիւնեայա կէ-
թիրտի: Տահա տօղրուսու օ՝ հագիգաթ քէն-
տիսի տիր:

Քէզալիք «Հագիգաթ սիզի ապաս էտէճէք
տիր» քէլամընը էլէ ալալմ:

Հագիգաթ կիպի հիւրրիյէթին տէ էնվաը
վար: Զէսէտին հիւրրիյէթի օլտուղու կիպի
Փիքըրին վէ բուհըն հիւրրիյէթի վար տըր վէ
Փիքըրի վէ բուհըն հիւրրիյէթ տախի ճիսմանի
հիւրրիյէթէ Փաիզ տիր: Զէսէտին հիւրր օլմա-
սը մուհիմմ իսէ, Փիքըրին հիւրր օլմասը ան-
տէն տահա զիյաստէ մուհիմմ տիր, բուհընքի ի-
սէ հէր իքիսինտէն էլլէմ վէ էհէմմ տիր: Զըն-
տանա հիւքմ օլունմուշ պիրի՝ Ֆիքըրի վէ բու-
հանի գապիլիյէթլէրինի նա՞սըլ թէրֆի էտէ-
պիլիր, սիյասէթէն հիւրր լաքին Փիքըրի հայա-
թը թէասիւպ վէ ճէհալէթ զինծիրլէրի իլէ պաղ
լը օլան պիր Փէրտ եա գալմ, Փիքըրէն վէ բու-
հէն նասըլ թէրագըր, թէրէֆֆիւ էտէպիլիր:
Պուռլար պիր պիրինէ ալագատար օլուպ միւ-
թէգապիլին եէքաիկէրինէ թէէսիր էտէրլէր:

Պու իւշ գաթ հիւրրիյէթի ինսանա պալմշ
էտէն գուվլէթ էֆէնտիմիլին իտտիասընճա
հագիգաթ տըր, վէ հագիգաթ պաշգա պիր շէյ
տէյիլ, իլլա Քրիստոս քէնտիսի տիր: Հիւրրի-
յէթ անտէ քէնտի էքմէլ նիւմուռնէսինի իզհար
էթտի: Անըն մէպտէ վէ հագիգաթլարը ումում
տիւնեաճա գապուլ օլունուպ եաշանըլտըրը
թագտիրտէ՝ տիւնեա հէր իւշ մանատա տախի
հիւրրիյէթ ի թամմէյէ մալիք օլապիլիր, չիւն-
քի,

1. Յիսուս Ինսանըն հիւրրիյէթէ օլան հագ
զընը գապուլ վէ թէսլիմ էտէր: Տիւնեատա
պուլունտուղու վագըթ հէր ատէմին հիւրրիյէթ
ի զաթիյէսինէ բիայէթ ի քեամիլէսի վար ի-
տի: Հաթթա քէնտի իլահի թալիմլէրինի պիլէ
անլէրէ գօր իլէ գապուլ էթտիրմէյէ գալլըշ-
մատը: Անըն հուղուրընտա հէր ատէմ ալին հու
գուգ վէ սէլահիյէթլէրլէ մութթասըլֆ տըր: Օ՝

հէր ատէմտէ ալին իլահի սուրէթի վէ պիւնի-
հայէ իմքեանիյէթլէրի կէօրտիւ:

Հագիգաթը պիւմէք Քրիստոսը պիւմէք ի-
սէ, վէ Քրիստոսը պիւմէք Անըն մէպտէ վէ հա-
յաթընը եաշամագ իսէ, պուռնուն նէթիճէսի ճէ-
սէտ, Փիքըր վէ բուհըն սէրպէսթ վէ պիլա միւ-
մանաաթ նիւմա պուլմասը տէմէք օլուր:

2. Քրիստոս պու հիւրրիյէթ մէպտէսինի
քէնտի զաթընտա վէ եէվմի հայաթընտա թէ-
ճէսսիւտ էթտիրտի: Անըն Փիքըրի ասընըն թէ-
ասիւպիւնտէն ազատ իտի: Սէպթ կիւնիւնտէ
հանընա պիր իսաթա կէթիրիլտի իսէ, իսայր-
իսհըլը մէպտէսինի զէմանընըն ատաթ վէ ա-
նանաթընա Փէտա էթմէտի: Բիյայը վէ բիյա-
քեարը թէնգիտ վէ թէվպիս էթմէքտէն չէքին-
մէտի: Տիւհիւն սընֆը գալտըրմագ իսթէյէն
գալպի «Կէօմրիւքճիլլէրին տօսթու» իւնվանը-
նը ալաճաղընտան գօրգմատը:

Ախլագ ու ատապընտա սօֆուլուղուն է-
սէրի պիլէ եօգ իքէն, անըն հայաթը վիաք սիյ-
րէթ վէ ախլագը համիտէ իչիւն պէշէրիյէթին
պիրտիյի էն եիւքսէք նիւմունէ ի քէմալ տէյու
գապուլ օլունմուշ տըր:

3. Հագիգաթ վէ հագիգաթը եաշայան հա-
յաթ Քրիստոսըն զաթընըն մէպտէլէրի օլտուղու
հալտէ, մէմուլ էտէրիզ քի անլէր հէր տաիմ
միւշապիհ թապիաթ վէ իսասէլէր իզհար էյ-
լէսին: Նէ՞ տիր հայաթըն էն պէլլի սըֆէթ ի
մախսուսէսի. նէմա, թէրագըր: Հայաթ տու-
րան պիր շէյ տէյիլ տիր, էօյլէ իսէ հագիգաթ
տախի տուրան, պէր գարար պիր շէյ տէյիլ,
իլլա տէրունտէ հայաթ մէպտէսինի, եանի թէ-
րագըր էթմէք իսասիյէթինի իզհար էտէն պիր
շէյ օլմալը տըր:

Յիսուս հագիգաթ թապիրինի գուլլանըր-
քէն անը մութլագ մանասընտա գուլլանմատը,
իլլա հագիգաթ բուհու մանասընտա գուլլանտը
տէյու թասալվուր էտիյօրըմ: Անըն իչիւն ի-
տի քի հագիգաթտան պահս էտէրքէն Ֆէրիսի-
լէր վէ քեաթիպլէր կիպի անը գանուն վէ թա-
լիմաթ (տօկմա) լիպասլարըլլա թէճհիզ էտէ-
րէք տէյիլ, իլլա տէրունիւտէն գայնայան պիր
նուֆուգ վէ սէլահիյէթ իլէ թէպլիզ էտէր իտի:

Պու «Հագիգաթ բուհը» պիզի ճիհանըն
մէրքէղի հագիգաթը օլան Ալլահա ըապթ էտէն
բուհ տըր: Ալլահ իլէ օլան քեամիլ պիրլիյին
նէթիճէսինտէ գահիր օլան քեամիլ թէֆահիւս,
քեամիլ տէրք հալի տիր:

Տէմէք օրուր քի հազիգաթ, Յիսուսըն գուլ-
լանտըղը մանաւոտա, պիր թասաւվուր (գան-
սէփթ) տէյիլ, իլլա բուհանի ալէմին թասաւ-
վուրլարընը անլայը պէյան էթմէք գուլվէթի
տիր: Պու սէպէպտէն էպէտիյէն Փաալ վէ տա-
իմա ինսանը հիւրրիյէթ ի հազիգիյէյէ սէվզ է-
տէն պիր գուլվէթ տիր:

Պու գուլվէթ Ալլահտան պիղէ տօղրու նիւ-
պան էտիպ, կէրի Ալլահա բիւճու էտէր: Օ ին-
սանը ալէտտէվամ Ալլահա տօղրու գալտըրան
պիր գուլվէթ տիր. ինսանդա ամիլ օլան բուհ
իլլ Գուտս քէնտիսի տիր:

Յ. Վ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Ճէնէսի Ուէսլիյըն Սէմիճէրի

ՎԵՐ. Ս. ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ

Վեր. Ստեփան Եագուպեանը 56 սէնէտիր
թանըր իմ: 1869տա իւմ ի Իլահի մէքթէպինտէ
օգուժագ նիյէթի իլէ Մարաշա կիթաիյիմտէ
քէնտիսի տաիի Ալլուսթանտան կէլմիլ իտի:
Պիրլիքտէ Վեր. Ճիւնիչեանըն իտարէսինտէ օլան
հազըրլանմագ մէքթէպինտէ օգուտուլ վէ 9 ալ
սօնրա իւմի Իլահիյէ գապուլ օլունտուլ: Մէք-
թէպտէ պիր օտատա եաշար իտիք: Թաթիլլէր-
տէ թէպշիր ի պէշարէթ իչիւն էթրաֆ մահալ-
լէրէ կիտէր իտիք: Եագուպեան թագսիմտէ էն
քիւշիւք, էթվարընտա էն քիպար, թապիւթտա
սէվիմիլ, ազըլլը միւսթաիտ պիր շայիրտ ի-
տի: 1874տէ Եագուպեան Հաճընա խօճալըք ի-
չիւն Եօլլանըլտը վէ պէն տաիի Կիլիկիանըն
փաթիթաթը օլան Սիս շէհրինտէ պուլունտու-
լունտան քէնտիսի 10 կիւն թաթիլ ալըպ Սիս
կէլտի վէ միւսաֆիրիմիլ հալինտէ՝ էսքի Հայ
փաթիլահալարընըն սարայ էէրլէրինի, օ վազըթ
շէն վէ մէշհուր օլան Սր. Գրիգոր վանքընը վէ
Եօզարը գալայը կէզտիք վէ գալատան տիւ-
ման վէ թիւթիւն իլէ մուհաթ շէհրէ սէյր էյլէ-
տիք:

Եագուպեան Սիս Եագըն մէշհուր Անավար
ղա վիրանէլէրինի տաիի կէօրմէք իսթէտի վէ
6 սաաթըլը մէսաֆէյի պիր կիճէտէ գաթ իյլէ-
տիք: Անավարղա գատիմ պէօյիւք պիր շէհր օ-
լուպ մէֆրէթ սուրլարը, սարայլարըն տիւլար-
լարը, կրանիթ վէ մէրմէր ամուտլարը հէր թա-
րաֆտա կէօրիւմէքտէ իտի: Գափուլար վէ
սանէմլէր իւզէրինտէ Լաթին, Փիւնիկէ, Ճիւնի-

վիլ, Եուհան, Աճէմ, Արապ, Էրմէնի լիսանլա-
րընտա Եագըլար պու շէհրին նէ գատար էլլէր-
տէն կէշտիյինէ շէհատէթ էթմէքտէ իտիլէր:
Շէհրին սուլու թա Կիլիկիա տալլարընտան Ռօ-
մալըլար վասըթտը իլէ կէթիւրիմիլ վէ օնլա-
րա մախսուս պիւնլէրճէ սու Եօլու քէմէրլէրի
հալա պագի իտիլէր: Պու քէմէրլէր իւզէրինտէ
սու Եօլլարը Ռօմալըլարտան գալմա օլուպ թիւր
քիանըն չօգ էէրլէրինտէ կէօրիւլէպիլիւր: Անա-
վարղա Էրմէնի թարիիինտէ զիք օլունան Ա-
նարղափա շէհրի տիր:

Անավարղանըն իւզէրինտէ մէշհուր պիր գալէ
վար տըր քի օրայա 650) գալատան օյմա մէրտի-
վէն իլէ չըգապիլտիք, վէ պիր աւտէ մըղանագ
տար գափուտան կէշիպ գալայա վասըլ օլտուլ:
Պիր ալ իլէրիտէ էօնիւմիլը 100 ալագ տէրին-
լիյինտէ պիր խէնտէք չըգտը քի գալանըն իւզէ-
րինի իքիյէ թագսիմ էտիյօր իտի: Շէմալի գըս-
մը օլլանլար գալէսի, ճէուպի իսէ գըզլար գա-
լէսի թէմիյէ օլունուր իմիլ: Պու մուհաֆազա
իչիւն Եափըլմը շէուլ՝ տիւշմէն կէլտիյինտէ
գատընլարը վէ չօճուլարը օլ պիր թարաֆա
տօլտուրուլ հարպ էտէրլէր իմիլ: Գըզլար գա-
լասը թարաֆընտա սարփ պիր մահալտէ պէօ-
յիւք մէրմէր պիր թաշ իւզէրինտէ Էրմէնիճէ Եա-
զըլար կէօրիւլ օրայա կիթմէյէ մէրագ էյլէ-
տիք վէ պիր իլ կէօրիւլ ալագ գապլարըմըզ
փաթթարըմըզ չըգարըլ թըրմանա թըրմանա
ղալէթ սարփ էէրլէրտէն օրայա Եէթիլտիք:
Պու թէփէտէն կէօրտիւլիւմիլ մէնգարէյի թա-
րիֆ էթմէք միւմքին տէյիլ տիր: Պիր թարաֆ-
տան Տօրօս տալլարը, Սիս, Ատանա օվալարը,
Ճիւհան Նէհրի ալագլարըմըզ ալթընտա պիր փա
նարօմա կիպի կէօրիւնիւլար իտի: Էրմէնիճէ
Եագըլարը օգուժագ Եինէ միւմքին օլմատը չիւն
քի Եէրի տահա ուզագ վէ սարփ իտի: Սօնրա-
լարը միւթէվէֆա Փրօֆ. Ա. Հայկազեան օրա-
յա կիտիպ տիւրպին վէ ֆօթօկրաֆ մաքինասը
իլէ օգուժագ իսթէմիլ իսէ տէ թիւրքլէր քէն-
տինի տէրտէսթ էտիպ Սիստէ հապա էթմիլլէր
իտի:

Պու գալատա աիւէր տիգգաթա շայան շէյ
հալա Եըզըլմամըզ պիր Էրմէնի քիլիսէսի տիր
քի տիվարընտա Երկաթագիր Եագը իլէ չու սէօզ
լէր Եագըլը իտի:—

«Սր. Զօրավանք Կառուցեալ հրամանաւն
Թօրոս Թագաւոր Հայոց:» Պու մուհալտէ տու-
րուպ պու Եագըլարը օգուտուլունտուլտա տիլ

իւզէրինէ կէլիպ տուա էյլէտիք: Եագուպեան իլէ չօգ տէֆա պիւրիքտէ տուա էթմիշ իտիք, լաքին պու տէֆա տէհրլէրտէն պէրրու իպա- տէթ օլունմամըշ միլլի քիլիսէմիդտէ տուա է- տիյօր իտիք:

Վեր. Եագուպեանըն վէֆաթը իլէ 1870տէ Մարաշ Իլմ ի Իլահիսինտէքի 36 շայիրալէր- տէն շու աթիտէքիլէր հայաթտա տըրլար: Վեր. Յ. Գ. Գրիգորեան, Նիւ Եորքտա, Վեր. Պուլ- զուրճեան, Պոսթոնտա, Վեր. Վ. Թուրճեան, Սան Ֆրանսիսգոտա, Վեր. Գումրուեան, Ան- թաքիա ճիվարընտա Պիթիյաստա, Վեր. Գա- սարճեան, Հալէպտէ, պու պէնտին մուհարրիբի փաստտինտա:

Վեր. Եագուպեան վէֆաթընտա 72 եաշըն- տա օլմալը տըր: Մէքթէպտէ ագըլը, Խօճա- լըգտա մուգթէտիր, մինպէրտէ պէլիլ, Իթթի- հատտա զայյուր պիր քեաթիպ հալինտէ պիւ- թիւն էօմրիւնտէ Բապպըն իշի իշիւն չալըշտը վէ էնճամ էյի ճէհտի ճէհտ էթմիշ օլարապ իս- թիրահաթընա կիրտի:

Ճիւմլէ թէյալլուգաթընը թէսէլլի իշիւն շունու տէրիմ:

«Հագիգաթէն օ սէվկիւսիւնէ ույզու վէ- րիբ»:

Ս. Հ. ՏԵՎԻՐԵԱՆ

Փաստտիւս

ԻՆՔՆԱՇԽԱՏ ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻԻՆ

Աշխարհիս վրայ որեւիցէ ազգ մը եւ ժողո- վուրդ մը՝ իր կեանքը պսակող, տնտեսող ու բարուտող քրտնաջան մշակն է. իր արտը վա- րող մաճկալն է. իր սերմը ցանող ու հնձող ինք- նավարձ աշխատաւորն է. իր դրախտն ու իր դարաստանը տնկագործող պարտիգպանն է. իր տունը շինող ճարտարապետն է. իր ընտանեկան պէտքերը հոգացող հայրն ու տնտեսն է. որ հացն ու սեղանը պատրաստող մատակարող ձեռքն է. իր արուեստը հնարող հանճարին աղ- բիւրն է. իր գործարանին մեքենաները դարձը- նող մղիչ շոգին է. իր անձին մերկութիւնը պատսպարելու աշխատող կտաւագործն է. իր ամէն չահավաճառութեան վաճառականն ու խանութպանն է. իր դպրոցները շինող ու կար- գադրող ընկերական հանգանակութիւնն է. իր մանուկները կրթող դաստիարակն է. իր ներ-

կային մէջ գործող ձեռքը եւ ապագային մէջ նախատեսող աչքն է: Վերջապէս ժողովուրդին ինքնաշխատութիւնը ամէն ինչ է այս աշխար- հիս վրայ յառաջդիմութեան համար:

Պէտք է խելամտի ու ճանչնայ ժողովուրդը թէ իր կեանքը արդիւնաւորող միմիայն իր ինքնաշխատութեան ձեռքն է. եւ գիտէք որչափ զօրաւոր եւ որչափ շահաբեր է: Ազգ մը եւ ժո- ղովուրդ մը եթէ իր կեանքը, բախտը եւ ազա- տութիւնը ուրիշէն ակնկալէ, շատ բնական եւ յայտնի է թէ իբրեւ երազայայտ պահ մը գի- չերդան ծանր քունին մէջ կը խայտայ եւ առ- տուն ոչինչ կը գտնէ: Նոյն իսկ անկար, անօգ- նական ազգ եւ ժողովուրդ մը մեծապէս կը սխալի, երբ կարծէ թէ ինքը աշխարհիս վրայ Պրոպատիկէ աւաղանին եղերքը ինկած ան- չարժ, անյարիւր անդամալոյծ է, որ կ'սպասէ ուրիշ օգնական ձեռքի մը որպէսզի զինքը ա- լազանը ձգէ, եւ ինքը հրաշքով ու անաշխատ բժշկուի, ոտքի ելլէ, առնէ իր մահիճը, չըջի աշխարհիս հրապարակին վրայ եւ ըսէ. «Ահա- լասիկ ես ալ կենդանի ազգ մը եւ ժողովուրդ մըն եմ»:

Այդ հրաշքը միայն Գրիստոս գործեց ու գնաց. մեր ժամանակին բնական հրաշքը՝ մար- դուն աշխատութեան զօրութիւնն է: Բանգի այդպէս առողջացան եւ իրենց մահիճը առին ու ելան հնօրեայ հիւանդութենէն բոլոր արեւ- մտեան աշխարհի ազգերը, որ մեզմէ աւելի անդամալոյծ էին ստրկութեան եւ վայրենու- թեան մէջ:

Ժողովուրդ մը երբ արտագին հզօր եւ կա- ռող ձեռքերէն օգնութիւն կ'ակնկալէ ընդու- նայն է իր յոյսը: Ժողովուրդ մը երբ ինքնաշ- խատութենէ դադրելով՝ կ'սպասէ որ տէրջ իշխանութիւնը գործէ, կամ երկրին կառավա- րութեան ձեռքը պատրաստէ իր հացը, անոր յոյսն ալ ընդունայն է: Վասնզի երկրին իշխա- նական կառավարութիւնը ոչ երկրագործին արտ քաղող մշակն է, ոչ երկաթագործին կռա- նահարն է, եւ ոչ վաճառականին խանութպա- նը, զի այդ գործերը ժողովուրդին ինքնաշխա- տութեան բաժինն են. ժողովուրդին անժխտելի եւ բնական պարտքն է որ իր հարցը ինքնին հո- գայ, իր արտը ինքնին քաղէ, ապա թէ ոչ ար- տը առանց քաղելու կը մնայ, կը կծղի ու կը թօթափին ցորենահատները, եթէ ան դրացւոյն կամ բարեկամին սպասէ: Այս ճշմարտութիւնը

իմ կեանքիս մէջ փորձով ճանչցած եմ, և դուք, տղա՛ք, որ անփորձ էք, ուշ դրէք. ես հնոց աւածով մը պատմեմ ձեզ:

Արտուտ թռչունը, որ թերեւս արա ուտելէն առեր է այս յարմար անունը, իր բոյնը հասկաւոր արտի մը մէջ դնելով ձագեր հաներ է: Նախատես ձագամայրը միշտ կ'ապսպրէ իր ձագերուն միտ դնել արտին տէրոջը խօսքերուն, երբ ան իր տղուն հետ կուգայ տեսնել թէ արտը հնձելու ժամանակը հասնո՞ր է: Առաջին անգամ կը լսեն ձագերը եւ կը պատմեն իրենց մօրը թէ հայրը իր տղուն կ'ըսէր. «Որդեա՛կ, արտը հասնելու մօտ է, դնա՛ խօսէ՛ մեր դրացիներուն, թող մեզի օգնութեան դան, արտը միասին քաղենք»: Արտուտը կը պատասխանէ. «Դեռ անհոգ կեցէք, քանի որ արդէն տէրը դրացիներուն օգնութեան կ'ապսպ, այս արտը չի քաղուիր»: Երկրորդ անգամ մտիկընելով ձագերը կը պատմեն թէ դիւղացին իր տղուն կ'ըսէր. «Իրացիները չեկան, գոնէ բարեկամներ հրաւիրէ»: Ուելացի արտուտը դարձեալ նոյնը կը կրկնէ. «Հանգիստ եղէ՛ք, ձագերս, երբ գործը բարեկամներուն մնացիր է, յաւիտեան չի քաղուիր արտը»: Երրորդ անգամ կը պատմեն ձագերը թէ արտին տէրը՝ վաճ, վաճ ընելով իր տղուն կ'ըսէր. «Որդեա՛կ, ա՛ռ դուն քու մանգաղդ, ես ալ, եւ մեր արտը քաղենք. այլեւս դրացիներու, բարեկամներու սպասելը ընդունա՛ն է»: Ուշադիր ձագերը երբ այս վերջին խօսքը կը պատմեն իրենց մօրը, մայրը կը պատասխանէ, «Այժմ ստոյգ կը հաւատամ թէ արտը պիտի քաղուի. պէտք է զձեզ տեղափոխեմ»:

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

Ոստիալըզար սէֆահէթին ֆաիզլերի տիրէր:

Թիւքիյի թուրքմաղտան տէրիսինի սաթմա:

Սէրխօյուզ պիր կէօղլիւք տիր քի օնուն իլէ պօրճլար ալաճագ, շէյթանլար մէլէք կէօրիւնիւր:

Թէճրիւպէ իւմին վալիտէսի տիր:

Միւրաջի տօսթ, աչըզ տիւշմէնտէն ֆէնա տըր:

Աթէշ վէ սու էյի խըզմէթ քեարլար տըրլար լաքին ֆէնա էֆէնտիրլեր տիրլեր:

ՄԻԻԹԷՆԵԿԿԻ

ՊԱՂԵՍՏԻՆ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՍԸՐ ՍԱՄՈՒԷԼԻՆ

ՊԵՅԱՆԱԹԸ

Պաղեստին 5 սէնէտէն պէրրու թէրազը էյ լէմէքտէ տիր: Սօն սէնէտէ պիւտճէ միւլազէնէն էտիւտիքտէն պաշգա բուպ միլիօն լիւրա տախի արթմըլ տըր, շէօյլէթի թէքմիլ հիւքիւմէթ մասրաֆը վէրիւտիքտէն պաշգա չիֆթճիլէրին վէրկիսինտէն թէնզիլ էտիւմիլ տիր: Պէշ սէնէտէ Պաղեստինտէ Եէհուտիլէրին սայըսը իքի դաթլանտը, հէր սէնէ 100տէ 30 արթըյօր: Եէհուտիլէր չալըշղանլըզարը իլէ վէ փարալարը իլէ մէմլէքէթին թէրազըսընա եարտըմ էտիյօրլար վէ Պաղեստին հիւքիւմէթինին պասիրէթի սայէսինտէ Արապլար իլէ հիւսնիւ ալագա սազլանըյօր: Եէհուտիլէր 7 միլիօն Սթէրլին սարֆ էթտիլէր: Եաֆա եանընտա Եէհուտիլէրին եափտըղը Թէլ Ազիզ նամ եէնի շէհր օթաւաֆտա պէօյիւք պիր ֆապրիգա վէ թիճարէթ մէրքէզի օլապիլիր: Եէհուտիլէր հէր նէվի ֆապրիգալար վէ զըրաաթ իշիւն փարա էսիրկէմէյօրլար:

Հարպտան սօնրա Սիօնիսթ թէշըիւթը Պաղեստինտէ սու թագսիմի, մէսքէնլէր, եօլլար, էլէքթրիք, զըրաաթ վէ մէքթէպլէր իշիւն 3 միլիօն Սթէրլին սարֆ էյլէմիլ տիր:

Ջարըն կիւնլէրինտէ Բուսիատա թէատտի օլունան Եէհուտիլէր օրատա տախի թէրազը էթմէքտէ տիրլէր: Ձիշէրին Պէրլինտէ իքէն Եէհուտի մուրախսալար Այնշթայն պաշտա օլաւա քէնտի իլէ կէօրիւշտիլէր: Այնշթայն դէմանըն էն պէօյիւք ալիմլէրինտէն օլուպ Եէհուտի տիր: Անլէր արզու էտիյօրլար քի Եէհուտիլէր եալընըզ Պաղեստինտէ տէյիլ պէօյիւք պիր զըսմը տա Բուսիատա եէրլէշսինլէր, լաքին Մօսգօվա պազը կիւճլիւքլէր վէրիյօր իտի. այնլէրինէ կէօրէ եաշամագ, Շարաթը սազլամագ վէ սինաղոլլարընտա իպատէթ էթմէք կիպի մէսէլէլէրտէ...: Ձիշէրին օէօզ վէրտի քի Եէհուտիլէրէ հէր սուհուլէթ վէ սէրպէսթլիք վէրիլէճէք, Պօլշլիքլիլիէ մուխալիֆ օլմայան հէր թէշըիւթ միւսաատէ օլունաճագ:

Պիր չօզ Եէհուտիլէրէ մէմուրիլէթլէր վէրիլտի վէ Բուսիատա եէրլէշմէլէրինէ գօլայըզ վէրիլտի: Լիսան մէսէլէսինէ կէլինտիքտէ Ձի-

չէրին տէտի քի Րուս հիւքիւմէթի Լէհ Եէհու-
տի (Եհտտի) լիսանընը թանըր եինէ տէ մէք-
թէպլէրինտէ էսքի Եէհուտի լիսանընը թալիմ
էթմէյէ միւսաատէ էյլէր: Մօգաօվատա Եէհու-
տի թէաթրօսը եափըտը վէ Ձիչէրինին էրմէ-
նիլէրէ վատ էթտիյի Գուսան արաղիլէրինտէն
Հայլար իսթիֆատէ էտէմէտիլէր ամմա Եէհու-
տիլէրէ չօգ եէրլէրտէ կիւզէլ արաղիլէր թալի-
սիս էտիլտի: Վազթըլլա Անի շէհրինտէն հիւ-
րէթ էտիպ Գըրըմտա եէրլէշմիշ օլան Հայլարըն
եէրլէրի տալի Եէհուտիլէրէ վէրիլտի: Պու-
րատա, եանի Գըրըմտա Հայլար չօգ կիւզէլ պիր
գաղութ եափմըշ իտիլէր, լաքին 18ինճի տաը-
տա Կատարինէ իմփէրաթօրիշա անլէրի չըգա-
րըպ Տօն հէվալիսինտէ իսքեան էթտիլտի, վէ
օրատա Նոր Նախիջևան շէհրինի եափմըշ իտի-
լէր: Պօլէվիլէր կէլտիլինտէ վէ պուրթուլար
իւզէրինէ հիւճմ էյլէտիլէրինտէ պուրատաքի
Հայլար տալի թէլէֆ օլտու, շիմտի էվիլէրի
գաղթականութիւնըն պիր կէօլկէսի վար տըր:

ՊԻՐ ԱԶ ՏԱ ՊԵՐԼԻՆՏԷՆ

Ալամանիա պիղլէր իշիւն չօգլուգ մալիւմ
օլմայան պիր տիյար օլուպ, էհալիսինի իսէ
գապա վէ իւնսիյէթտէն պի խապէր պիր գալմ
տէյու պիլիլիլ: Պու եանկըշ թասալվուրուն
սէպէպի հարպտան էվիլէ թիւրքիտա փէք աղ
Ալաման միսիօնէրլէր պուլոււնմասը միւնասի-
պէթիլլէ Ալամանլար իլէ սայքի ալապա էտիլմէ
մէսի վէ մէքթէպ ուսուլլարընըն Ամէրիգան վէ
իւնկիլիլ մէքթէպլէրինքիւնտէն Փարգիլ օ-
լուպ, պուլոււնլէ պէրապէր տէ լիսանլարընըն
ղայէթ շէթիլիլի սէպէպիլլէ թահսիլ իշիւն Ա-
լամանիայա կէլէն էրմէնի կէնճլէրինին սայը-
սընըն աղլըղը օլմուշ տըր: Շու գատարը ին-
քեար էտիլմէգ քի հարպտան սօնկրա վէ խու-
սուսա մարգըն խալալ էտիլմէգ պիր սիւրաթ
իլէ տիւշտիլիլ գէման ատի էհալի էճնէպիլէրէ
(Ալաման օլմայանլարա) տօղրու հաթթա խըզ-
սումէթ պիլլէ կէօսթէրիյօրտու: Այ սօնուտա
մաաշընը ալըպ պիր գաշ սաաթ սօնրա մարգըն
տիւշմէսի եիւղիւնտէն սայքի ճիւմլէսինի գայպ
էտէն պիր մէմուր, եարըն իշիւն Փամիլեասը-
նըն թէայլիւշաթընը տիւշիւնտիլիլ սըրատա
Ալամանիայա վէ խուսուսա Պէրլինէ քէյֆ իշիւն
կէլէն պիւնլէրճէ էճնէպիլէր պէլլի գահվէլէրտէ

վէ էյլէնճէ մահալլէրինտէ փէք ճիւղի պիր փա-
րա իլէ գէվգ ու սէֆա էտիյօրլարտը: Լաքին
շիմտի ինկիլիլ վէ Ֆրանսըղլարը պիլլէ թէֆ-
րիգ էթմէյէրէք էճնէպիլէրէ իշթիւրաք վէ մու-
հապպէթ կէօսթէրիլլէր:

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ Պէրլին, Ալամա-
նիանըն փայթաթը օլուպ տէօրթ միլիօնտան
ֆաղա էհալիսի վար տըր: Պինալարըն ճիւմլէ-
սի տէօրթ գաթ: Հէր Փամիլեանըն քէնտիլիլ ա-
փտ էվի օլմայըպ պէօյիւք ափարթմանլարըն
հէր գաթընտա պիր եա իքի Փամիլիա սաքին օ-
լուր: Ճատտէլէր կէնիշ վէ պիր չօղու աղաճլար
իլէ թէգեին էտիլմիշ տիր: Պէրլինտէքի թէմիլ-
լիք փէք աղ շէհրլէրտէ կէօրիւլէպիլլէր: Էն պէլ-
լի ճատտէլէր նէ գատար թէմիլ իսէլէր շէհրին
հէր հանկը պիր գըսմընտա հէր հանկը պիր սօ-
գապ աշնի նիսպէթլէ թէմիլ տիր: Սօգաղար-
տա էն աղ կէօրիւլէն շէյ սիյահ սիմալար տըր:
Պիր սիյահ կէշտիլի գէման չօճուղլար, պիր ա-
ճայիպաթ կէօրմիւշ կիպի, իսթէր իսթէմէդ
արգասընտան գօշարլար վէ թէաճճիւպ իլէ ա-
նը սէյր էտէրլէր: Էհալիսի զայէթ իշիլիւգար վէ
քէյֆ էթմէյի սէվէր: Սապահլարը սաաթ 6 իլէ
7 արասը շէհրին ուզապ գըսմլարընտան կէլէն
վէ իշէ կիտէնլէր իլէ տօլու օլան թրէյն, թրան-
վայ վէ եէր ալթը թրանվայլարընտա եէր պու-
լա պիլմէք էփէյի մէհարէթ իսթէր: Գատընլար
սապահտան աղչամա գատար պէր տէվամ իշ-
լէրլէր: Հաթթա օլտուգճա գէնկին օլուպ իշ-
ճիլէրի օլան գատընլար պիլլէ կիւնիւն պէօյիւք
գըսմընը էվ իշի իլէ կէշիլիլլէր: Թաամլարը
պաշըճա տօնուգ վէ սըղըր էթի վէ գէպլէվաթ
իլէ թէտարիք էտիլիլ էքմէլլէրի փաթաթէս
տըր: Էքմէք եալընըգ գահվէ ալթըլարտա կէօ-
րիլլէր:

Հէր եէրտէ օլտուղու կիպի էն չօգ զիյա-
րէթ էտիլէն էյլէնճէ մահալլը սինէմա տըր:
Գօնսէրթլէր թիյաթրօ վէ օփէրա կիպի եէրլէր-
տէն նիսպէթէն ուճուգճա տըր: Պէրլինտէ 10-
ւան Փաղա գօնսէրթ սալօնլարը օլուպ պուլ-
լարըն էքսէրիսինտէ հէր կիճէ օրքէսթրա, քէ-
մանի, փիանօ վէ գօնսէրթլէրի վէրիլլէր: Փի-
անօլար պաշընտա Տալպէրթ վէ Պլէշ կիպի պէլ
լի օփէրա գօմփօղիսթլէրինի կէօրմէք, վէ ար-
թիսթլէրին Մօգարթ, Պէթօլըն վէ Շուպէրթ-
լէրին միլլէթտաշլարը օլտուղը հիսսի ինսանըն
մուգիգի հիսսիյաթընը պիր գաթ տահա եիւք-

սէլտիր՝ Պու կիպի եերէրէ փարասը օլմայան
տա, կէօրմէյիպ եալընը իշիթմէք իլէ իթթիֆա
էտիպ Րէյտիօնընն պաշընա կէչէր վէ պու եօլ-
տա կիւնիւնիւ խիթամա կէթիւրիւր:

Պերլին

Լ. Պէճճեան

ՐԱՆՆԻՄԱՅԱ ՄԵՔԹՈՒՊ

Լաթափատան —

Պու սէնէ պուրատան ճէմաթտան չօգլա-
րը կէրէք Պէյրուլթա կէրէք պաշգա եերէրէ
կիթմիշ օլտուգլարընտան պուրատա 10-12 ա-
իլէ գալմըլը: Պատուելիմիդ տէ թարապուսա
կիթմիշ օլտուգլուտան, պիգ պուրատա հէր շէյ
տէն մահրում գալմըլը: Վազաա Արապ քիւլ-
սէսի պիգի մուհապպէթլէ քէնտի քիւլսէլէրի-
նէ տալէթ էտիօրլար իսէ տէ, լիսանլարընը
պիլմէտիյիմիդտէն պիւր շէյ անլայամայօրըլ:
Իմտի Րահնիւմատան պաշգա պիւր շէյիմիդ գալ-
մամըլ տըր: Հէր հաֆթա անը արզու իլէ պէք-
յէյօրըլ: Վաղըմըլտա օ, խօճամըլ տա օ տըր:
Եէնի սէնէ իշիւն տէ Րահնիւմալարըմըլը կէօն-
տէրիւսէնիդ չօգ մէմնուն օլուրըլ: Րահնիւ-
մայը պիգէ իհտա էտէնլէրէ մէմնունիյէթիմիդի
արզ էտէր իդ:

ՀԱՅԿ ՄԱՐԱՇԼԵԱՆ

Ս. ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ

Մ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Սէրէգտէն (Եւանանիսքան)

Նոյ. 1տէ Հայաստանա պու թարաֆլար-
տան 3000 քիշի կիթտի: Պիգիմ նէ օլաճաղմըլ
պէլլի սէյիլ: Կիտէճէթմի իդ, գալաճաղ մըլըլ
տէյու հէր քէս տուրդուն պիւր հալտա եաշամազ
տա տըր: Կէօնտէրտիյին Րահնիւմայը պիւր
տուլ գարը վար օնա վէրտիմ, օլ գատար մէմ-
նուն օլտու քի թարիֆ գապուլ էթմէլ: Իւշ սէ-
նէ տիր վաղըմըլ եօզ իսէ տէ, Րահնիւմա սա-
յէսինտէ հաֆթատա պիւր գաշ վաղ իշիտիյօ-
րըլ: Պունըն իշիւն սօն տէրէճէ մէմնունըլ:

ՊԵՏՐՈՍ ԷԼՄԱՍԵԱՆ

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՁԱԼԱՐԸ

Ֆիլիփին առաւարը սէնէվի 42 միլիօն տօ-
լարըլըլ շէքէր հասըլ էտիյօր: Պունուն 38 մի-
լիօնը Մ. Ամէրիգայա իւրաճ էտիլիյօր:

Մաճարիսթանըն վէ Բուճանիանըն միլլի
րէիսլէրի պիւրլիքտէ Գօմիւնիսթլէրէ վէ Եէ-
հուտիլէրէ գարըլըլ գօյմազ իշիւն արալարըն-
տաքի խուսուճէթէ միւթարէքէ էթմիշէր տիր:

Կարիպալսինին գրգը Գանատայա կէլիպ օ-
րատա 120,000 տէօնիւմ արազիյի թէֆթիշ է-
տիյօր քի 500 իթալիան ֆամիլեասընը օրատա
իսքեան էթտիրսին:

Սփանիա հիւքիւմէթի ճիւմլէ մէքթէպ
մուալլիմլէրինէ էմր էթմիշ քի վաթանիէրվէր-
լիյէ վէ իճթիմաի գանունլարա գարըլըլ պիւր շէյ
էօյրէթմէսինլէր:

Տիւնեայա տիւշէն էն պէօյիւք հաճարը սէ-
մա 1918տէ էպքիմօյա տիւշմիւշ տիր: Աղըրլը-
լը 7 թօնօ օլուպ, Սգօշիայա կէթիւրլիմիշ տիր:

Պու հաֆթա Պրուքլինտէ Միսիս Մէյրի
Գրօքսօն իսմինտէ պիւր գատըն 85 եաշընտա սօն
տէրէճէ ֆագիւրլիք վէ փէրուշանիյէթ իշինտէ
վէֆաթ էյլէտի: Վէֆաթընտան սօնրա անլա-
շըլըլ քի պիւր պանքէր գըլըլ իմիշ վէ 8,823,188
տուլար սէրվէթի վար իմիշ: Շիմտի եազըն ու-
զազ աղրապալար գուհուր էտիյօր քի փարա-
յը թագսիմ էթսինլէր:

Պրազլիտա Սան Փաուլօյա եազըն պիւր
գատապատա վալի էմր վէրմիշ քի ֆամիլեանըն
փէտէրի, գարըլըլ իսէ գօճաղը եա էվին պէօյիւ-
յիւնտէն րուխսաթ ալմազտան գատընլարըն
աաշընը քէսէն պէրպէր հապսա գօնուլտուն:

Բօհ ի Նուր տիւնեանըն էն պէօյիւք էլմա
թաշը տըր քի վազթըլլա Մօնկօլ փատիշահա-
րընտան Մուհամմէտ Շահըն իմիշ: Աճէմիս-
թանըն Նատիր շահը անը ֆէթհ էտիպ էսիր ալ-
մըլ վէ լաքին պու էլմասը պուլալմամըլ: Էնճամ
Մուհամմէտ շահըն հարէմիւնտէն պիւր գատըն-
տան խապէր ալմըլ քի պաշընտա սարըլըն ա-
րասընտա սագլար իմիշ: Պիւր կիւն Նատիր շահ
գարըլըլընտա օթուրան մահպուսընա խիթա-
պէն, արամըլտաքի մուհապպէթէ իշարէթ օլ-
մազ իւզրէ սարըլարըլ տէյիշտիլէթ տէմիշ
վէ միւճէվհէրաթ իլէ գապլը սարըլընը Մու-
համմէտ շահա ուզատըլ օնուն սատէ սարըլընը
պաշընա գօյմուշ: Կիճէ օտասընա չէքիտիյին-
տէ սարըլըլ սէօքիւպ իշինտէն թաշը պուլմուշ
տըր:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Ճեմիյէթ ի Ագվամ Լօզարնօ ի թիւաֆըն-
տան սօնրա շիմտի թէրք ի թէսլիհաթ մէսէլէ-
սինի էլէ ալմըշ տըր: Պու հէմ գարա վէ հէմ
սէնիզ գուվէթլէրի իշիւն թէքլիֆ օլունույօր:
Ամէրիգայա տախի պու մէճլիսէ իշթիրաք էթ-
մէք իշիւն տալէթ եօլլանըմըշ տըր: Պու մէսէ-
լէ շիմտիլիք զայէթ կիւճ կէօրիւնիւյօր: Ֆրան-
սա քէնտի օրտուսուսու պիր սէնէ ասքէրլիք
հուսուտընտան աշաղը կնտիրմէք իսթէմէյէ-
ճէք, քէզա Ինկիլթէրրա պահրիճէ օլան վազի-
յէթի հասէպիլլէ տօնանմայը էքսիլիսէմէյէճէք.
խուսուսա Ամէրիգա տօնանմասը պազի գալ-
տըզմա Ինկիլթէրրա քէնտիլիքինի էքսիլիսէ-
մէք: Ֆրանսա վէ Պէլճիգա պու մէսէլէտէ տա-
խի տէօվլէթլէրին մէճպուրի քէֆալէթ ալթը-
նա ալընմասընը վէ իթաաթ էթմէյէն իւզէրինէ
տիկէրլէրին հիւճմ էթմէսինի թէքլիֆ էտիյօր-
լար: Ինկիլթէրրա պուսնա հազըր տէյիլ տիր:
Պու՝ ձէմիյէթին կէօրէճէյի էն մուհիմմ իշ
տիր: Թահտիա ի թէսլիհաթ մէսէլէսինի գօնուշ
մագ իւզրէ Բուսիա վէ Ալամանիա տախի տա-
վէթ օլունմուշ տըր: Ուօշինկթօնտա պու մէ-
սէլէ հէմմիյէթլէ թէլազզը օլունույօր: Ֆը-
րանսա վէ Պէլճիգանըն փլանընա կէօրէ էյէր
պիր տէօվլէթ ալթէրի թարաֆընտան հիւճիւ-
մէ մարուզ օլուր իսէ տիկէր տէօվլէթլէր աս-
քէրի, իգթիսատի, մուհիմմաթ, եյէճէք վէ
սաիր հէր խուսուստա եարտըմա գօշմաղա մէճ-
պուր օլմալը տըր: Պու թէքլիֆ կէչէն սէնէ տա-
խի Ինկիլթէրրա թարաֆընտան րէտտ օլուն-
տուղու կիպի շիմտի տէ րէտտ օլունույօր:
Չիւնքի Ինկիլթէրրա էն գուվէթլի պահրի
տէօվլէթ օլտուղունտան նէրէտէ պիր տալա օլ-
սա տօնանմասընը չէքիպ եթիւմէյէ մէճպուր
օլաճագ վէ արթըզ պէյն էլ միլէլ պօրճ մէսէ-
լէսի տէ օլամայաճագ: Օ տէօվլէթէ փարա վէ
մուհիմմաթ տախի վէրիլէճէք, պիր նէվ գէնկին
իլէ Ֆազիրին օրթագլըղընա պէնդէյօր: Պուն-
տան մատա Բուս օրտուսու հիսապա ալընմալը
ալըր: Բուսիատա պէօլիք պիր օրտու գալտըզ-
ճա օլ պիրլէր տախի սաղլամալը: Ամէրիգա ի-
սէ զահրէն օրտուսու եօզ իսէ տէ իգթիսատի
վէ սէնաթ էօյլէ վասըթալարա մալիք տիր քի
պիր իքի հաֆթատա միլիօնըզ օրտու թէքլիլ
էտէպիլի տէնիլիօր: Շիմտիլիք պու մէսէլէ
չըզմաղ պիր եօլա կիրմիշ կիպի տիր: Պու մէ-

սէլէյէ տաիր Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսանըն պիր
իթիլաֆա կէլտիյի սէօյլէնիլիօր:— Թինէվ
մէճլիսինտէ ախէր մուհիմմ մէսէլէ Մուսուլ
մէսէլէսի տիր: Ինկիլթէրրա թա էվլէլտէն
պէրրու մէճլիսի ազվամըն գարարընա րազի օ-
լաճաղընը թէքար էտիյօր իտի: Թիւրքլէր ի-
սէ, իշլէրինէ կէլմէզսէ գապուլ էթմէյէճէքլէ-
րինի սէօյլէյօրլար իտի: Պու մէսէլէտէ Թիւրք
տախի ձէմիյէթ ի Ագվամըն պիր գըսմը օլտու-
ղու իշիւն ձէմիյէթին նուֆուղը թէչիլքէյէ
տիւշիլիօր: Գօրֆու մէսէլէսինտէ օլտուղու կի-
պի պու մէսէլէտէ տախի ձէմիյէթ պօշա տիւ-
շէր իսէ թէրք ի թէսլիհաթ Լօզարնօ աշտնա-
մէսի, հէփ Ֆաիտէսիզ օլաճագ տըր: Թիւրքիա
մուրախիսաը հալա ձէմիյէթին անճագ թէվա-
սութ էտէճէյինի վէ գարարընը մէճպուրի է-
տէմէյէճէյինի իտտաա էտիյօր: Մէսէլէ էն գը-
րիթիգալը նօգթասընա եթիւմիշ տիր: Տիկէր
թարաֆտան Մուսուլ թարաֆընտա նէսթօրի
Գրիսթիանլարա օլան գըթալ վէ վահշէթ իշիւն
Ինկիլթէրրատա միթիւկէր օլուպ իանէ ճէմ օ-
լույօր: Ինկիլիզլէր տէ մուխալիֆ գըսմ հէման
Իրազը թախիլէ էտէլիմ տէյօրլար: Հիւքիւ-
մէթ իսէ հիշ թէլաշ կէսթէրմէյօր: Ինկիլթէր-
րա, Իրազ վէ Անդր-Յուրդանան իլէ Արապիս-
թան հուսուտը մէսէլէսի իշիւն Պին ի Սուսու
իլէ անլալըշա կէլմիշ տիր, շէօյլէքի օ թարաֆ-
տան էմին օլապիլիլ:— Դեկտ. 8 իճթիմաընտա
ձէմիյէթ ի Ագվամ մէճլիսի Պէրն Թիւրք սէֆի-
րի Միւնիր Պէյին պիր սաաթ ձէմիյէթին հու-
զուզը վէ մէսլէքինէ տաիր օլան հիւճիւմիւնիւ
վէ պիր սաաթ տա թէրճիւմէսինի տինլէտիք-
տէն սօնրա, Լահէ մահքէմէսինին գարարը իւզ-
րէ մէճլիս սէլահիյէթտար օլտուղունա իթթի-
ֆագէն րէյ վէրմիշլէր տիր: Թիւրք մուրախ-
իսաը տախի մահքէմէսինին Թիւրքլէրի տինլէ-
մէյիպ եալընըզ Ինկիլիզլէրի տինլէտիլինէ տա-
իր իթիրաղնամէ օգուճուշ վէ հիւքիւ գապուլ
էտէմէյէճէյինի էնգարէյէ պիլտիլէճէյինի
սէօյլէմիշ տիր: Ինկիլթէրրատա էհալիին պէլ-
լի պիր գըսմը Մուսուլ մէսէլէսի իշիւն Թիւրք
իլէ մուհարէպէ էթմէյիպ Իրազտան պիւսպիւ-
թիւն չէքիլմէյի թալէպ էտիյօրլար:

Լօյտ ձօրճըն Ինկիլթէրրա իշիւն եէնի ա-
րազի փլանը շու եօլտա թարիֆ օլունույօր:—
«Նօրմանլար Ֆրանսատան կէլիպ Ինկիլթէրրա-
յը ֆէթհ էյլէտիլէրինտէ տէրէ պէյիլք ուսուլը
թէսիս էյլէտիլէր վէ սիւսիլէտէն սիւսիլէյէ

պէտք արագիւնէր պազըլարըն էլինտէ գալտը: Հալ պու քի պուռլարը կէրէյի կիպի իշլէթմէք իշին սէրմայէ լազըմ, պու սէրմայէյի անճագ հիւքիւմէթ վէրէպիլի: Օ հալտէ սէրմայէյի վէրէն արագիլի քէնտի գոնթըլ էթմէլի տիր: Իմտի, տէյօր Լօյտ ձօրճ, արագիլին մասըաֆընը վէ իրատընը հիսապ էտէլիմ վէ քեարընը արագի սահիպինէ հէր սէնէ հիւքիւմէթ վէրսին, արագիլի սահիպ օլտուն վէ չիֆթճիլէրէ ու գուն միւտտէթ իշին իճարա վէրսին: Հաթթա պու իճար մէսէլէսի փէտէրտէն օղուլա միրաս գալտըն: Պու արագիլէր տախիլինտէ Գրալ ձօրճըն, ճիւմէ խանէտանըն, Վէլիի աւտըն վէ սաիլէրին արագիլէրի տախի վար տըր: Պու թէրթիպէ արագի սահիպլէրինտէն չօղլարը տախի րագի տիրէր: Լօյտ ձօրճ պու փլան իլէ օրթալա չըգմը տըր վէ գուվվէթէ կէչմէսի իհթիմալ տըր:— Ինկիլիզ ասքէրլէրի Գօլոնեըլը թախիլէ էթմէյէ պաշլատըլար: Վէրսալլ աւտ նամէսի մուճէպինճէ միւթարէքէտէն 5 սէնէ սօնրա թախիլէ օլունճագ իքէն՝ Ալամանլար թէհահիւտլէրինի իֆա էթմէտիքլէրի իշին կէճիքմիշ իտի: Շիմտի Լօգարնօ աւտնամէսի իմզալանտըգտան սօնրա արթըգ Ալամանլարա միւսաատէ օլունճագտա տըր: Ֆրանսատա Փուանգարէ սիյասէթի թէրք օլունուպ Ինկիլթէրրա վէ Ալամանիա իլէ անլաճագ սիյասէթի թագիպ օլունույօր:

Ֆրանսատա Պրիան Գապինէսինին մալիյէ փլանը Ֆրանսա մէպուսան վէ Այան մէճլիսինտէն գապուլ օլունմուշ տըր: Պու եօլ իլէ վէրկիլէր 100տէ 20տէն եիւզտէ 100է գատար արթաճագ տըր: Վիլայէթլէրտէն չօգ ֆապրիգա վէ ումուր սահիպլէրի իշլէրինի գափատաճագլարընը թէհտիտ էտիյօրլար: Պու եօլ իլէ փէք չօգ քիմսէլէր իշիլ գալըպ մէմլէքէթ մալիյէճէ տահա խարապ օլաճագ տըր:— Մ. Պէրինկէր Ամէրիգալա Ֆրանսա սէֆիլի թային օլունմուշ օլուպ, հէմ պօրճ մէսէլէսինի սըրալալաճագ, հէմ տախի Ամէրիգատան պիր իսթիգրազ ագտ էթմէյէ չալըչաճագ տըր:

Ֆրանսըգ օրտուսունուն իքի գօլտան Հասպիյէ իւզէրինէ հիւճմիւ վէ պիր գաշ չէտիտ հարպ իլէ օրալը գապթ էթմէսի Լիպանան Գըրիսթիանլարընը թէհմին էթմիշ տիր: Մ. տը ժիւվէնէյին նութգու տախի էյի թէհսիր հասըլ էթմիշ օլուպ՝ պիր սուլհ օլաճագընա իւմիտ վար տըր: Ամէրիգա զըրհըլարը Պէյրուլթը

թէրք էթմիշ տիրէր: Մ. տը ժիւվէնէլ Պէյրուլթտան 40 քիլոմէթրօ էօթէտէ Մարօնի Փաթրիյինի գիյարէթէ կիթմիշ վէ պիւթիւն րուհպանլար էթրաֆընտա օլտուլու հալտէ Փաթրիք պայրազլար վէ ալինլէր իլէ անը գապուլ էթմիշ տիր: Եօլլարտա Գրիսթիան քէօյլէրի պայրազլար իլէ պէտքիւ նիւմայիշլէր եափմը տըրլար: Ֆրանսըգլար Տիւրգիլէրին տինի մէքէգինի գապթ էյլէմիշլէր, քէօյ չօգ գիյան չէքմէմիշ տիր: Պունլարն սօնրա կամէլին օրտուսու պիւթիւն Հօրանը ապլօգա էտիպ թէքմիլ Տիւրգիւ գուվվէթինի գապթ էթմէյէ չալըչաճագ տըր: Շամ էթրաֆընտա հալա վուգուլաթ էքսիք տէյիլ տիր, արա սըրա ասըլար էթրաֆա հիւճմ էտիյօրլար: Միւսիւ ժիւվէնէլ Սիւրիատա ասայիշի թէմամէն իատէ էթտիքտէն սօնրա, օրանըն իտարէսի վէ էհալիլէրին մաթլուպաթը հագգընտա տիւշինէճէք տիր: Միւմաիլէյս պիր չօգ եէրլիլէրէ նշանլար վէրմիշ տիր: Պունլարն արասընտա պիր տէ գատըն վար քի Տիւրգիլէր թարաֆընտան մուհասէրէ օլունմուշ Ֆրանսըգ ասքէրլէրինէ կիճէ վագթը տիւշմէն արասընտան կէչիպ Տիւրգիլէրէ իմտատ կէլմէքտէ իտիյինի խապէր վէրմիշ տիր: Պու գատըն պիր Մարօնի փափազը գարըսը տըր: Մարօնի եէրլիլէր պու հարպտա չօգ մուլալէնէթ էտիյօրլար:— Նիյր Իսթ Րիլիֆէ վէրիլէն րափօրա կէօրէ Սիւրիատաքի մուհաճիլէր իւզէրինէ 30-35 պին տահա գամօ օլընմը տըր: Էքսէրիսի էրմէնի օլմագ իւզրէ գաթէն 150,000 մուհաճիւր վար իքէն պու վագալար իւզէրինէ 30,000ի եէրինտէն գաշըպ գըլըլարա իլթիճա էյլէմիշ տիր: Զաթէն 25 պին Պէյրուլթտա 15,000 Շամտա վէ 40 պին Հալէպտէ մուհաճիւր վար իմիշ: Իգթիսատի հալ գաթէն Հարպտան սօնրա փէք ֆէլա իքէն պու իսթիլալ տահա ֆէնա հալէ գօյմուշ տըր:— Պաղտատտա 60 պին միւսլիման վէ Գրիսթիան էհալի թօփլանըպ Ֆրանսա ալէյհինէ նիւմայիշ իճարա էյլէմիշլէր: Սօգաղլարտա սիյահ պայրազլար աշարագ կէգմիշլէր: Էմիր Ֆէյզալա վէքեալէթ էտէն Էմիր Զէյտ թէլէկրաֆ իլէ Ֆէյզալը իսթէթմիշ տիր վէ միւմաիլէյս Գահրէտէն էրօփլան իլէ եօլլա չըգմը տըր:— Փարիզտէ միլլիճիլէր վէ գըրալ թարաֆտարը միւթարէքէ գիյնէթի կիւնիւ Ֆաշիսթ թէչքիլաթը իշին պէտքիւ պիր միթինի եափմըլար: Միթինիկտէ 5-6000 քիլի հազըր օլուպ պազը մէշհուր քիմսէլէր նութգ

էյլէմիշէր: Ճօրճ Վալուա նութգընտա «Արթըգ փարլամէնթ հիւքիւմէթինին մէվճուտիյէթէ հազըը եօգ տըր: Իքի ուսուլը հիւքիւմէթ վար տըր: Գօմմիւնիզմ վէ Յաշիգմ: Էվվէլքինի Բուսիա խարապ էթտի: Իքինճիսի իսէ Իքի միւլէթի՝ մազինին պէօյիւքլիւլիւնէ եէթիշտիրտի: Միթինկտէն սօնրա Յաշիսթ պայրազլար իլէ սօգազլարտա Մարսէյյէզ թէրէննիւմ էտէրէք տօլաշմըշլար վէ էթուալտա նամալիւմ ասքէրին մէզարընա կիտիպ արզը Եհթիրամ էթմիշէր տիր:

Ալաւմահիատա Լութէր գապինէսի իսթիֆա էթմիշ տիր: Բէիս Հինտէնպուրկ հէր Փըրգատան ալարագ պիր գօսիսիօն գապինէսի թէշէրիլէ չալըշլար: Պու Փըրգալար աթիտէքիլէր տիր: Էհալի Փըրգասը, քի պէօյիւք Փապրիգա վէ ումուր սահիպլէրինին տիր: Գաթօլիք մէրէքի Փըրգա. տէմօգրաթլար վէ սօսիալիսթլէր, պուշլարտա էն գուվլէթլիսի վէ էքսէրիյէթի օլանը սօսիալիսթլէր տիրլէր վէ ամէլէնին վազիյէթինին իսլահընը թալէպ էտիյօրլար: Հինտէնպուրկ հէպ Փըրգա րէիսլէրինի այրը ալը չազըրըպ կէօրիւշմէքտէ տիր:

Բուսիատա գըշըն շիտտէթինտէն չօգ թէլէֆաթ օլույօր իմիշ: Խուսուսա սահիպսիզ էվսիզ էօքսիւզլէր. չօգ տէֆա սըճազճա պիր էվարասը, տիւքեան քէօշէսի պուլուպ օրատա էօլիւյօրլար: Հարպ վէ տախիլի ինգիլապլար եիւզիւնտէն 2 միլիօն էօքսիւզ վար իմիշ: Եէթիմխանէլէր վէ միւլէսէսէլէր քեաֆի տէյիլ տիր: Աիւլագսըզլըգ, ֆէնալըգ, խըրսըզլըգ փէք չօգ տըր: Պուշու Սօվիէթլէր կիզլէմէյօրլար:

Սփանիայը պիր գաշ սէնէտէն պէրրու ասքէրի պիր Տիգթաթօր իտարէ էտիյօր իտի, ճէն. Փրիմօ տը Բիվէրա: Դեկտ. Չսինտէ Տիկթաթօրլուղու թէրք էտիպ եարը եարըյա սիվիլ վէ ասքէրիտէն իպարէթ պիր գապինէ թէշքիլ էյլէտի: Մարօգտա հարպ շիտտէթինի դայպ էթմիշ տիր: Ապտիւլ Բէրիմ սուլհ օլմադա թալիպ օլտուղու զանն օլունույօր:

Գապթէմօնի էհալիսի թէքլիֆ էտիյօրլար քի Մուսթաֆա Բէմալ փաշա գայտը հայաթ րէիս գալսըն վէ վէֆաթընա գատար վաթանը պէօյլէճէ փարլամսըն: Սթանպօլտան Բում մէնպաընտան կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ Լօզանտա ագալիյէթէ աիտ հուգուգտան վազ կէշմէք իշիւն օլան մէճլիս Թիւրքլէրին թագեիզի ալթընտա օլմուշ տըր: Բումլար ճէպրէն կէթի-

րիմիշլէր վէ փօլիսլէր հազըը պուլունուպ իմգալանլարը իմգալամայանլարը սօրմուշլար: — Ապրիլտէ Մէքքէտէ պիր մէճլիս ճէմ օլուպ խալիֆէ սէշիլէճէք իմիշ: Հինտ մուրալիսասլարը կիտիպ Պինի Սուուտտան իզն ալմազտա տըրլար:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Պուլղարիսթանտա պազը Փամիլեալար օրայա մուվազգաթ կէլիպ գալմըշ օլտուգլարընտան ճէպրէն տըշարը չըգարըլըյօր: Հալպուլ քի հուտուտտա նէ Թիւրքիա, նէ Եունան հիւքիւմէթլէրի անլէրի գապուլ էթմէյօր, պէօյլէճէ տէօրթ Փամիլեա իրի ուֆագ ազալարը իլէ հուտուտտա պէքլէյօրլար: Ճիւմլէսի տախի նա մուսլու, սանաաթքեար վէ չալըշլան ատէմլէր տիրլէր: Սիւրիա տախիլիյէ նազըրը նասրի Պագգամ պէյ Հալէպ առաջնորդընը զիյարէթ էտիպ Հայլարըն պասիրէթլի հարաքէթլէրի իշիւն մէմնուիյէթ պէյան էթմիշ տիր: Հալէպտէ միւլթարէքէ սէնէ ի տէվրիյէսինտէ Լատին քիլիսէսինտէ պիր պատարագ օլուպ՝ ճիւմլէրէսմի մէմուրլար հազըը պուլունմուշլար: Առաջնորդ տախի հազըը իմիշ: — Գայսէրիյէտէքի միլլէթէ աիտ միւլքլէր գապթ օլունմայըպ իատէ օլունմուշ տըր: — Ծրանսատա Փուգէնտէ տախի 350 գատար Հայ վար իմիշ, չօղու Կիլիկիալը վէ տէմիր Փապրիգասընտա չալըշլարլար իմիշ: Մըսըրտա Գայսէրիյէլիլէր հայրենակցական միութիւն թէշքիլ էտիպ Գայսէրի էօքսիւզլէրինի գայըրմաղա գարար վէրմիշլէր տիր: Նիյր Իսթ Բիլիֆ Հայաստան հիւքիւմէթի իլէ իթթիֆագէն պիր զըրաաթ մէքթէպի աշմաղա գարար վէրմիշ տիր: Գօլմպիա տարէլֆինուըն փրօֆէսօրլարընտան պիրի օրայա տալէթ օլունմազ քի մահալլի աշվալը մէշգ էտիպ պիր ծրագիր հազըրլասըն: — Հայաստանա խարիճտէն պուլղտայ վէ ուն Եօլլանըլըյօր: — Բօսօստա ուֆագ պիր Հայ գաղուլթ վար տըր: Եէհուտիլէր Իթալիան վալիյէ միւրաճաաթ էտիպ Հայլարըն հազըընտա ֆէնա մալիւմաթլար վէրմիշլէր, վալի անլէրի րէտտ էյլէմիշ տիր: — Գըպըրըս Մելգոնեան Որբանոցը իշիւն Երուսաղեմտէն 40 որը, Պէյրուլթ Բէլէկեան որբանոցընտան տախի 40 որդ վէ Հալէպ-

տէն Միս Երենին մէջ ընդ 10 որբ ինթիխապ օլունմուշար տըր:— Մարսիլիայա եազըն Սէն Լուի քէօյիւնտէ 70 խանէ Հայ վար իմիշ: Պունլար քէնտիլէրի իչիւն էվլէր եափմըշլար, Թաղական խորհուրդ սէչիպ մէքթէպ աշմըշլար տըր:— Փարիզէ եազըն Արֆօրվիլտէ տախի 500 նուֆուզ Հայ վար իմիշ քի մէքթէպտէ 70 շայիրտ պուլունույօր:— Նիւ Եորքտա 42ինճի սօգադտա պէլլի թէաթրօլարտան պիրինտէ ապէն Մարաշլը Տէր եւ Տիկին Կիւլէգեան Թարաֆընտան եազըլմըշ պիր թէաթրօ իճրա օլունմադտա տըր, Մէյտ ին Ամէրիգա իսմինտէ: Մատտէսի Թիւրքիա գըթալընտան խէլաս օլուպ Ամէրիգայա տիւշմիւշ պիր Հայ կէնճին չալըշարազ իլէրի կիթմէսի վէ էնճամ պիր Ամէրիգալը գըզ իլէ թէէհհիւլ էթմէսի տիր: Կէօսթէրիլէն մէնդարէլէր զայէթ միւթէէսսիր վէ ճալիպ օլուպ կէրէք միւլէլիֆի օլան Մր. վէ Միսիս Կիւլէգեանա վէ կէրէք Հայ իսմինէ չէրէֆ կէթրիէն նէվտէն տիր:— Կիլիկիա Ս. Կաթողիկոսը զազէթալարտա պիր կոչ եազարազ Շամ մուհաճիրլէրի իչիւն իանէ իսթէյօր:— Եունան հիւքիւմէթի Րուսիատա 30,000 տահա Հայ մուհաճիր եօլլամազ իչիւն մուխապէրէտէ իմիշ:

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Գէորգի եւ Մարիամի որդին Յակոբ Գէորգեան (կամ Գօշալեան), որ 40 տարի առաջ Պարտիզակէ Ամերիկա անցաւ: Ուսաւ բժշկութիւն եւ Մր. Ճայքի (կամ Ճէքի) անունով չրջիկ քարողիչ եղաւ: Եզրայրները Պօղոս եւ Յովհաննէս, եւ քոյրերը Մարգրիտ ու Սրբուհի: Վերջնոյն աղջիկները կան — Էլիզա եւ Բօզա: Բօզա ամուսնացած է փնտռողին, Ուրֆայի Կարմուճ գեղէն՝ Յակոբ Մզսի Ներսէսեանի: Իմացնել.— Mr. H. Nersesian, Post Box 303, Aleppo Syria
Աֆիօն Գարահիսարլը Յակոբ Չալըգեան քէնտի խըսմլարը Յակոբ վէ Ռուբէն Ներսէսեանտան, վէ այնի չէհրտէն Գրիգոր Սաչէրեան քէնտի պիրատէրլէրի Յակոբ վէ Նազարէթտէն խապէր ալմազ իսթէրլէր:

Գըրըզ իանտան Յակոբ Սապունճեան՝ օղլու Պէրնարտ Սապունճեանըն, քէզալիք Աբէն Մէլիքեան իլէ անըն զէվճէսի Աննանըն հազգընտա մալիւմաթ ալմազ իսթէր: Գէնտինին էտրէսի Protestant Church, Kuruk Han, Syria տըր:

ՏՕԳԹ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

10-1 է դատար 510 W. 166 St. Billings 5018
4-630, 207 Lexington Ave. Ashland 1461

Էրմէնիճէ, Թիւրքէ եւ Ինկիլիզէ լիսանտան հէր հանկի պիր քիթապա իհթիյաճ հիսս էթտիյինիզտէ աթիտէքի էտրէսի միւրաճաաթ էյլէյինիզ:—

The Armenian Educational Foundation
331 Fourth Ave., New York, N. Y.

ԱՏՐԻՍ ԹԵՊՏԻԼԱԹԸ

Բահնիւմանըն, քէզալիք Յ. Գ. Գրիգորեանըն վէ Տօգ. Ա. Նազգաշեանըն էսքի էտրէսլէրի թէպտիլ օլմուշ տըր. Էէնի էտրէսլէրի շուտըր:—

207 Lexington Avenue New York, N. Y.

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ. Ի ՄԱԽՍՈՒՍ.—

Շնորհաւոր Ծնունդ

Պաշգա Պիր Եօլ

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Սայտատա Պիր Ծնունդ

Սէմատա Պիմա Եափընըզ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Ֆրանսա վէ Շարգ Միւսթէմլէֆլէրի

ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Հագիգաթ Նէ՞ Տիր

ՓՐՕՖ. Յ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Վեր. Ս. Եագուպեան

ՎԵՐ. ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Ինֆնաշխատ Յառաջդիմութիւն

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ.—

Պաղեստին Հագգընտա Սըր Սամուէլին

Պէյանաթը

Պիրազ Տա Պէրլինտէն

Լ. ՊէճճԵԱՆ

ՄԵՔԹՈՒՊԼԱՐ.—

Լաթաֆիա, Սէրէզ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—